



Zpravodaj obce PONIKLÁ

Pod horami

7-8/2025



„ Mít dobrou mysl a hodně se smát.“
Danuše Skovajsová



DŮLEŽITÉ KONTAKTY

OBECNÍ ÚŘAD

starosta Tomáš Hájek

603 569 389, 481 585 133

Hajek@ponikla.cz

Monika Nováková, Lucie Slavičková

481 585 981, 733 746 420

obec@ponikla.cz

obecní četa, sběrný dvůr (T. Klikorka)

608 084 782

ceta@ponikla.cz

VODOVODY (odečty, poruchy)

Hoření a střední Poniklá, Nová Ves (M. Dobiáš)

737 863 818

Dolení Poniklá, Přivlaka, Preložka (J. Čížek)

721 154 738

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA PONIKLÁ (Dana Kubínová)

737 464 874

MATEŘSKÁ ŠKOLA

481 585 257, 737 711 997

skolka.ponikla@seznam.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

481 585 206, 604 310 491

zs@ponikla.cz

KNIHOVNA

732 608 524

knihovna@ponikla.cz

POŠTA PARTNER PONIKLÁ

954 251 242

Den v týdnu **Rozsah hodin pro veřejnost**

PO: 13.00–17.00

ÚT: 09.00–12.00

ST: 14.00–17.00

ČT: 09.00–12.00

PÁ: 13.00–16.00

DĚTSKÝ LÉKAŘ

481 551 338 Poniklá

481 551 339 Jablonec nad Jizerou

Ordinační hodiny:

PO: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ÚT: 7.00–12.00 ordinace Poniklá

ST: 12.00–16.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ČT: 13.00–17.00 ordinace Poniklá

PÁ: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

LÉKAŘ PRO DOSPĚLÉ

MUDr. Karásková

777 328 487, 777 641 330 (recepty)

Ordinační hodiny v **Poniklé** čp. 266:

PO: 13.30–18.00

ÚT: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

PÁ: 8.00–12.00;

Ordinační hodiny v **Jilemnicí** J. Harracha čp. 90:

PO: 7.30–12.00

ÚT: 14.00–16.00

ST: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

ČT: 7.30–12.00; na objednání: 12.00–12.30

PRAVIDELNÝ SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

měsíc	den (pondělí)	týden
LEDEN	6.	2.
	20.	4.
ÚNOR	3.	6.
	17.	8.
BŘEZEN	3.	10.
	17.	12.
	31.	14.
DUBEN	14.	16.
	28.	18.
KVĚTEN	12.	20.
	26.	22.
ČERVEN	9.	24.
	23.	26.
ČERVENEC	7.	28.
	21.	30.
SRPEN	4.	32.
	18.	34.
ZÁŘÍ	1.	36.
	15.	38.
	29.	40.
ŘÍJEN	13.	42.
	27.	44.
LISTOPAD	10.	46.
	24.	48.
PROSINEC	8.	50.
	22.	52.

VOLBY

DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR

se budou konat **3. a 4. října** tentokrát opět v budově obecního úřadu čp. 65, v zasedací místnosti v 1. patře.

Jelikož není obecní úřad bezbariérový a schody do 1. patra mohou být pro některé občany velkou překážkou, nabízíme možnost objednat si u volební komise návštěvu s pojízdnou volební urnou u vás doma. (Volejte 733 746 420, 481 585 981.)

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 7–8/2025**, číslo 233, ročník 55, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků.

Vydává obec Poniklá, Poniklá 65, 512 42 Poniklá, IČ 00276006. Internetová adresa: www.ponikla.cz

Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková. Tisk: Gentiana Jilemnice. Cena 20 Kč.

Cena pro roční předplatitele 100 Kč. Cena pro předplatitele při zasílání poštou 260 Kč.

Zpravodaj Pod horami je dvouměsíčník. **Uzávěrka příštího vydání: 25. 10. 2025**

SVÉ PŘÍSPĚVKY, PROSÍME, ZASÍLEJTE NA E-MAIL: redakce.podhorami@gmail.com

Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Zveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Za všechny příspěvky děkujeme!

Fotografie na úvodní straně: Danuše Skovajsová při interview pro zpravodaj, autor: Hana Hájková

OBECNÍ HLÁSŇ

Šedesátka v našem století

Obecní bytový dům čp. 60, známý též jako Škvárovna, nebo prostě „Šedesátka“ prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Dům stojí na křižovatce dvou silnic, a tím pádem tak trochu ve středu pozornosti. A že se o především negativní pozornost hlásil svým zjevem a zjevem svého okolí, o tom se netřeba příliš rozepisovat, každý ví. Nyní tedy došlo i na něj, jakožto na předposlední obecní bytový dům, do kterého se od revoluce nic zásadního neinvestovalo. Na chvostu za ním zůstává již jen vilka čp. 262. Šedesátka je podlahovou plochou vůbec největší obecní bytový dům, který v dobách největší naplněnosti hostil hned devět partají. Dlužno však podotknout, že v bytech tak malých, že některé měly sociální zázemí buď na chodbě, nebo třeba jen společnou koupelnu ve sklepe. Vana s brutarem má sice své kouzlo, ale v jedenadvacátém století už jaksí ztrácí glanc. I proto byl v posledku, chystaje se na rekonstrukci, dům obydlen jen z menší části (nájemníci postupně z různých důvodů odcházeli a volné byty nebyly obsazovány). Výsledkem nynější rekonstrukce bude objekt o šesti bytových jednotkách, o tři menších a tři prostorných bytech. Tři přízemní byty budou po rekonstrukci obsazeny posledními dosavadními nájemci, prostřední parta nabídne dva prostorné byty a jeden volný menší byt se bude nacházet v podkroví. Dům bude kompletně zateplený (fasáda, půdy, sklepy), s novými okny a dveřmi, a také s centrálním zdrojem vytápění – peletovým automatem. Automatický systém vytápění by neměl být při celkovém zateplení zásadně drahým zdrojem a odpadne díky němu i shromažďování topiva různorodé kvality v okolí domu. V souvislosti s tím tak došlo i k demolici všech kůlen v okolí domu. Stavbu provádí nám dobře známá firma pana Horáčka, která ve výběrovém řízení nabídla nejnižší cenu a která se na stavbě činí v pro ni obvyklém cílém tempu. Zrekonstruovaný dům bude jistě pěkný a nabídne komfortní bydlení, zejména byty v prostředním patře budou mezi našimi obecními byty jednoznačně na špičce. A právě při jejich obsazení novými nájemci se otevře otázka,

která vlastně rozhodne o úspěchu celé akce. Totiž, povede se novými nájemci zlomit jisté stigma tohoto domu, k němuž se historicky přistupovalo jako k takovému našemu malému domáčímu ghettu? Nastěhují se do něj tací, kteří si budou vážit nejen bytu samého (v tom ani historicky problém nebyl), ale i jeho okolí (chodby, sklepy, dvorek)? Rekonstruované byty nebudou obsazovány podle dnes fungujícího pořádku (tedy ne dle délky čekací doby). Po dokončení rekonstrukce budou volné byty extra inzerovány k bydlení s tím, že obec při výběru nových nájemců bude preferovat úplné rodiny se spolehlivými příjmy. Opravy jsou spolufinancovány z jiných dotací, než z těch na sociální bydlení, proto svízelná životní situace není podmínkou přidělení bytu. Doufáme spíše, že noví nájemci pozdvihnou průměr, jakkoliv víme, že předpokladost vůči fenoménu čp. 60 hraje proti nám.

Další úpravy bytového a nebytového fondu

Již dříve jsme přiznali, že asi největší vnitřní dluh obce leží na jejím bytovém a nebytovém fondu. Drobnými krůčky se však i tento stav lepší, je to ovšem běh na velmi dlouhou trať. Vlastně trať nekonečnou, neboť její cíl se průběžným stárnutím a chátráním také posouvá. Jde tedy o to alespoň držet krok... Z posledních akcí stojí za zmínku kompletní rekonstrukce největšího bytu v čp. 266 (středisko), nebo aktuálně v tomtéž domě probíhající rekonstrukce prostor dětského lékaře. V případě dětské ordinace se akce z původní předpokládané výměny dlaždiček na záchodcích klasicky rozrostla ve změnu celých prostor na hrubou stavbu a zase zpět, do nového hávu.

Taktéž kulturní dům je dávno za zenitem, v letošním prvním zpravodaji jsme i nastínili sny o jeho kompletní proměně. Ovšem realistický pohled na věc, při vědomí dalších obecních plánů, nás zatím vede k alespoň udržovacím zásahům. Letos tak byla natřena celá rozlehlá střecha, vybroušeny parkety a nejpozději na podzim bude i nově vymalováno.



V přízemí jsou již nová okna, v patře se zatím větrá.



Šedesátka jako po výbuchu, na detailu stěn důkaz, proč se jí také říká Škvárovna.



Parkety v kulturním domě po prvním broušení.



Rozložitě soustřeší na kantýně.

Přívlačký vodovod

Nyní, k datu uzávěrky zpravodaje, se různě posouvá konkrétní termín zahájení prací, v době jeho tisku už se však bude pravděpodobně kopat. Jedná se o letošní největší obecní investici a neobejde se jistě i bez dočasných dopravních omezení na Přívlace a v okolí garáží u Jizery. Děkujeme za trpělivost.

Od září máme Poštu Partner

Postupný přechod provozoven Pošty na smluvní partnery se zdá být neodvratným. Státní podnik dokonale promrhal své někdejší výsostné postavení a elektronizace mezilidské komunikace i peněžních transakcí mu věru nespěchá. Každoroční ztrátu na klasických poštovních službách nemá co nahradit, neboť na lukrativní balíkové zásilky tu máme jiné vlčáky... Takže otázka, jak často kdo využívá poštovní služby, je asi na místě... Strategii České pošty je tedy zbavit se naprosté většiny svých ztrátových kamenných poboček. Z pohledu obce pak (vyčerpá-li se již zdržovací strategie) pak přichází dilema: Provozovat poštovní pobočku obcí, nebo ne – a tím dát Poště s. p. možnost najít jiného smluvního provozovatele? Obecní zastupitelstvo se rozhodlo pro druhou variantu. A to ve chvíli, kdy již bylo jasné, že Pošta má někoho, kdo by byl ochoten pobočku v Poniklé provozovat. Tím někým je paní Krylová, dosavadní zaměstnankyně České pošty (nikoliv však na naší pobočce), která

spolu s Poniklou bude obsluhovat střídavě též pobočku ve Studenci. Tam došli ke stejnému závěru jako u nás. Pravidla Pošty partner jsou totiž pro provozovatele tak nevýhodná, že pokud má tento jen pomýšlet na jakž takž normální obživu, musí vzít alespoň dvě pobočky (za to je totiž bonus, na který by obec logicky nedosáhla, pokud by tedy neprovozovala pobočku také u sousedů...). Při znalosti smluvních podmínek pak začasté nechávají obce pro provozovatele Pošty partner nulové nájemné, rádi, že to někdo vezme místo nich. Pravidla pro provozování pobočky jsou totiž opravdu tvrdá, včetně nutnosti zástupu v době nemoci a dovolené (jinak se platí sankce). Správně lze dovodit, že pokud bude paní Krylová obsluhovat dvě pobočky, bude mít na její obsluhu méně času, než na kolik byl našinec doposud uvyklý. Nová otevírací doba je uvedena na straně č. 2 tohoto zpravodaje. K omezení pracovní doby by ale bývalo došlo i v případě převzetí pošty obcí, protože i pro ni nabídka ze strany státního podniku byla vypočítána na výrazně méně jakž takž proplacených hodin, než dosud (jsou na to tabulky dle výkonosti pobočky, a basta). Paní Krylová se jeví jako dáma velmi sympatická, doufejme, že se jí její nelehké obsluhování dvou poboček bude dařit. A že jen co se u nás aklimatizuje, dotáhneme i vzájemnou dohodu, dle které si některé záležitosti řešené dosud jen na OÚ budete moci vyřídit nově i na poště.

Volby do sněmovny na OÚ

Znovu připomeňme, že volby do poslanecké sněmovny si ve dnech 3. a 4. října budeme odbývat „postaru“ v zasedací místnosti OÚ (čp. 65). Důvodem pro tento krok zpět je, jak bylo minule vysvětleno, souběh s Kantýnu plně vytěžující a dlouhodobě naplánovanou přehlídkou divadel. Divadlo jako divadlo? Ne, to zajisté ne! Volební teatrum bude své plody vydávat celé čtyři roky a naše aktivní účast v něm neskončí potleskem po sečtení lístků. Tak šťastnou volbu, pokud možno prostou nesystémových extrémů, nám všem.

Tomáš Hájek, starosta



Hřbitov za soumraku.

ZÁLOHA NA VODNÉ A STOČNÉ

Jako vloni, tak i letos nabízíme možnost zaslání dobrovolné zálohy na vodné a stočné těm, kteří mají odběr vody větší, a celková roční suma za vodné a stočné ve vyúčtování, které bude vystaveno v lednu 2026, by pro ně mohla být nepřijemná.

Výši takové zálohy ponecháme na Vašem uvážení, ideálně by se mohlo jednat zhruba o polovinu Vaší roční spotřeby zaokrouhlenou na celou stokorunu.

*Platit lze buď osobně na OÚ (lze platit hotově i kartou), nebo bankovním převodem na účet obce 1263092319/0800. Jako variabilní symbol uveďte 2310*** (***) = č. p. nemovitosti, za kterou platíte). (Tedy např. pro č. p. 65 bude variabilní symbol 2310065). Do poznámky, prosím, uveďte příjmení plátce, což je důležité zejména pro domy, které mají více vodoměrů v jednom čísle popisném. Obyvatel bytových domů, kde je zřízeno Společenství vlastníků, se toto netýká, platí si totiž nadále zálohy prostřednictvím svého společenství a nic se pro ně nemění.*

OD 1. ŘÍJNA MĚNÍ OBECNÍ KNIHOVNA VÝPŮJČNÍ DOBU – otevřeno bude každé úterý od 14 do 16 hodin.

Nové knihy

E. Phillips	<i>Olívie se snaží</i>	J. D. Carr	<i>Ten, kdo šeptá</i>
B. Kemmerer	<i>Dopisy ztraceným</i>	M. Jesenský	<i>Ztraceni v horách – záhadné příběhy</i>
T. Keleová-Vasilková	<i>Julinčina pekárna</i>	M. Čepelka	<i>Skok sem, skok tam</i>

Jednání obecní rady za období červenec až srpen 2025

Vážení ponikelští sousedé!

Tento způsob léta zdál se mi poněkud nešťastný, mohli bychom citovat klasiky při vzpomínce na nepříliš povedené léto s chladným a deštivým počasím. I tak ovšem naše víska žila! Zábavou, prací... a tak mi dovoluji Vám to nejdůležitější z obecního pracovního dění popsat na řádcích níže.

Další malý krůček k zajištění bezpečnosti na silnici I/14 jsme uskutečnili díky podpisu veřejnosprávní smlouvy s městem Jilemnice o zajištění činnosti městské policie. Účelem této smlouvy je provozování represivního modulu stacionárního měřiče rychlosti.

Rada obce uskutečnila místní šetření v objektu čp. 60, kde stavební firma pana Horáčka započala rozsáhlou rekonstrukci. Rekonstrukcí projdou jak vnitřní, tak vnější prostory. Komplexní dokončení bude v listopadu 2026.

Rada obce vzala na vědomí informaci o zápisech do školských zařízení. Do 1. třídy základní školy nastupuje 17 dětí, do mateřské školy bylo přijato 19 dětí. Žel se jedná o jeden z posledních silných ročníků, křivka bude strmě klesat dolů.

Rada obce vzala na vědomí informaci o zahájení provozu Pošty Partner od 1. 9. 2025, provozovatelkou je paní Markéta

Krylová. Nájem byl sjednán po dobu provozování pobočky Pošty Partner na 0 Kč, se standardními platbami za energie a služby.

Rada obce vzala na vědomí zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci vodojemu Horní Dola. Na akci bylo požádáno o vydání stavebního povolení, předpokládáme podání žádosti o dotaci do Fondu ochrany vod Libereckého kraje na jaře 2026.

Rada obce schválila z důvodu větší poptávky služeb pečovatelské služby navýšení úvazku „pečovatelka“ až o 0,5 na dobu určitou do 31. 12. 2025. Po uplynutí doby určité bude znovu posouzena potřeba navýšení úvazku.

Vážení sousedé, užijte si poslední letní dny a prožijte příjemně pohodový nadcházející podzim!

Petra Novotná, místostarostka

Společenská kronika

červenec–srpen 2025

Jubilea

Libuše Valdmanová, 70 let
Jan Kubín, 70 let
Miloš Valdman, 70 let
Ludmila Kronowetterová, 70 let
Vojtěch Vondra, 70 let
Eliška Hájková, 75 let
Květa Kavanová, 75 let
Vladimír Varadi, 75 let
Jan Janda, 80 let
Ladislav Simonides, 80 let
Josef Trpišovský, 80 let
Jitka Novotná, 95 let

Zlatá svatba – 50 let

Alena a František Mařasovi

Diamantová svatba – 60 let

Milena a Milan Holubcovi

Narození (červen)

Štěpánka Nosková
Ondřej Nesvadba

Úmrtí


Jan Jon
Jaroslava Hradecká



Alena a František Mařasovi – zlatá svatba



Milena a Milan Holubcovi – diamantová svatba

 Volby říjen 2025
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Volební místnost: Jak na hlasování?

Než se vydáte do volební místnosti:



Nezapomeňte si s sebou vzít doklad totožnosti, tedy občanku nebo cestovní pas. Zkontrolujte si platnost zvoleného dokladu.

Budete chtít svou totožnost prokázat **eDokladem**? Ověřte si, že máte **poslední/aktuální verzi aplikace „eDoklady“** a spusťte tuto aplikaci nejpozději 48 hodin před odchodem do volební místnosti, aby se nahraný eDoklad aktualizoval.



Vezměte si **sadu hlasovacích lístků**, kterou jste obdrželi do poštovní schránky (případně už jen vybraný hlasovací lístek konkrétní volební strany). Pokud hlasovací lístky nemáte, nebo je zapomenete, budou k dispozici ve volebních místnostech.

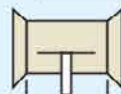
Zažádali jste si o **voličský průkaz**? Nezapomeňte si ho vzít s sebou, a to i v případě, kdy nakonec vyrážíte do své „domovské“ volební místnosti. Ale pozor, pokud budete hlasovat na voličský průkaz v jiném kraji, nemůžete využít Vám doručenou sadu hlasovacích lístků, neboť platí „jiný kraj, jiný mrav“. Sadu hlasovacích lístků tedy obdržíte přímo ve volební místnosti.



Obecní úřad často k sadě hlasovacích lístků připojuje informaci **o adrese Vaší volební místnosti**.

Jak Váš hlas odevzdat?

1. Po vstupu do volební místnosti **ověří člen okrskové volební komise Vaši totožnost** podle občanky nebo pasu.
2. Pokud máte **voličský průkaz**, musíte ho komisaři **odevzdat**.
3. Ten Vám následně **vydá úřední obálku**, což vyznačí do výpisu ze seznamu voličů, a v případě Vaší žádosti Vám vydá i **sadu hlasovacích lístků**.
4. Odebíráte se **taakzvaně za plentu**.
5. Vámi zvolený, případně o přednostní hlasy upravený, **hlasovací lístek vložíte do úřední obálky**. Tu nijak nepřelepujte. Dávejte pozor, abyste do úřední obálky **nevložili více hlasovacích lístků** (hlas by byl neplatný).
6. **Přejděte k volební schránce a vhodte do ní úřední obálku** obsahující hlasovací lístek.



Nemůžete se zejména ze zdravotních důvodů dostavit přímo do volební místnosti? Zavolejte si na obecní úřad nebo ve dnech voleb přímo okrskové volební komisi a ta za Vámi **vyšle dva členy komise s přenosnou volební schránkou**. Telefonní spojení do volební místnosti je k nalezení na internetu.



Potřebujete ze zdravotních důvodů ve volební místnosti asistenci? Volební zákon **umožňuje**, aby s voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, mohl být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků **přítomen jiný volič**.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny máte možnost na Vámi vybraném hlasovacím lístku **udělit přednostní hlas až čtyřem kandidátům**.

Chcete tuto možnost využít? Musíte tedy **kroužkem označit pořadová čísla před jmény** až čtyř kandidátů.



Nechcete využít všechny přednostní hlasy?

Nevadí, je jen na Vás, kolik přednostních hlasů z možných čtyř udělíte (**ne musíte udělit žádný**).

Chcete se vyvarovat neplatnosti hlasu? Tak:

- Použijte pouze oficiální tiskopis hlasovacího lístku ze sady hlasovacích lístků určených pro volební kraj, kde hlasujete.
- Vložte hlasovací lístek do úřední obálky, kterou vám vydal člen komise.
- Zkontrolujte, zda vkládáte pouze jeden hlasovací lístek.
- Hlasovací lístek nevkládejte do úřední obálky přetržený ani jinak poškozený.

Označili jste přednostními hlasy **více kandidátů**, než umožňuje zákon, tedy více než čtyři? **Na platnost Vašeho hlasu pro volební stranu to nemá vliv**. Komise však nemůže přihlídnout k uděleným přednostním hlasům pro jednotlivé kandidáty.

Výsledky budou po uzavření volebních místností postupně zveřejňovány na volby.cz.

DĚTSKÝ AEROBIK – CVIČENÍ S POMPONY

Kvapem se blíží školní rok a s ním i nová sezona cvičení s pompony. Čekají nás tentokrát nejen nové skladby, ale také změna – rozšíření na tři týmy. Toto rozdělení už bylo potřeba, velké věkové rozpětí (především u Minipusinek) nás limitovalo v účasti na některých soutěžích. Díky nové odvážné trenérce si můžeme pro nadcházející sezonu dovolit rozdělit naše cvičenky do tří věkové téměř optimálních týmů:

Minipusinky – věk **6 až cca 10 let** (1.–4. třída, po dohodě může být i školkové dítě s odkladem, podmínka je 6 let)

Pusinky I – věk **cca 10 až 15 let** (4.–9. třída)

Pusinky II – věk **nad 15 let** (střední/vysoká škola).

Rády přivítáme i nové tvářičky, pro motivaci shrnutí sezony minulé:

V září 2024 jsme se začaly scházet už od prvního týdne, skladby už byly připravené, ale ještě se postupně upravovaly, nové cvičenky se přidávaly postupně během celého září. Nakonec se počty ustálily na 18 Minipusinkách a 17 Pusinkách. Tréninky byly tradičně v úterý odpoledne, kdy Minipusinky secvičovaly skladbu Jumping Blue (sestavila Ája Šturmová), sobotní dopoledne patřila nácviku skladby Ztracené duše týmu Pusinek (sestavily Ája s Kačkou Holubcovou). Abychom se stmelily jako jeden velký tým, strávily jsme všechny spolu sobotu 21. 12. na předvánočním soustředění, prošly se stávající skladby, zasoutěžily jsme si a na vánoční písničku jsme si zatančily i jednu společnou sestavičku.

V lednu už čekalo Pusinky první vystoupení na Sousedském plese v Kantýně, další pak tamtéž ještě v únoru na Sportovním plese. V březnu jsme předvedly obě skladby na výroční schůzi Sokola, a to na domácí půdě v tělocvičně, pak už začalo soutěžní jaro. Pusinky vyrazily 5. 4. do Prahy na semifinále TMD Cupu, odkud přivezly stříbrnou medaili, následoval Dvůr Králové nad Labem a druhá stříbrná medaile. Oba týmy se pak společně na konci dubna zúčastnily Moon Cupu v Kladně, odkud si Minipusinky vezly domů stříbro a Pusinky zlato. Další bylo finále TMD Cupu v Praze, a opět stříbro pro Pusinky, v mezitím jsme vystoupily na ponikelských školních slavnostech, a pak už 8. 6. tradičně Open Dance v Mladé Boleslavi, tady Minipusinky vybojovaly stříbro a stejný kov si odvážely i Pusinky. A pak už nás čekalo jen závěrečné odpolední posezení se společnými hrami, kam jsme pozvaly i rodiče a sourozence.

Pro velký počet dětí jsme v tomto roce zkusily sehnat sponzorské dary, abychom mohly absolvovat většinu soutěží společným autobusem, v aktuálním počtu je doprava auty organizačně i účetně velmi náročná a autobus je i bezpečnější. Díky sponzorům jsme tedy čtyři soutěže mohly absolvovat se společnou dopravou, a určitě to byl i další krok ke stmelení kolektivu. Takže je třeba na závěr poděkovat všem, kteří si to opravdu zaslouží.

Děkujeme tímto rodičům za celoroční podporu, a speciální dík letí našemu rodičovskému fanklubu, který s námi absolvoval všechny soutěže. Dále patří velký dík řidičům autobusů společností KAD a Autobusová doprava Jiří Ráž a samozřejmě sponzorům, kteří nám společné cesty umožnili: Roman Svatoš, Ondřej Skalský, Jaroslav Sedláček, Miloslav Hájek, Veterinářství pana Otta, Rautis, Strombuch, Singing Rock. Děkujeme Sokolu za finanční podporu (kostýmky, startovné). Ale ten největší dík patří úžasným trenérkám Kačce Holubcové a Andrejce Šturmové (Pusinky), Míše Matějkové a Lucce Novákové (Minipusinky), protože věříte, že ukočirovat tu tlupu rozjívených holek vyžaduje opravdu velké úsilí a trpělivost. No a já už můžu díky nové posile trenérského týmu Nikče Vrbatové do „trenérského důchodu“ (ale nebojte, zůstávám v pozadí, vždycky je dobré mít někoho na administrativu...).



Pokud byste se chtěli přidat, přijďte během září na kterýkoliv z tréninků podle věku. Najdete nás v tělocvičně v těchto dnech a časech:

Minipusinky – úterý 14:30–15:30 hod.

Pusinky I – úterý 15:30–17:30 hod.

Pusinky II – sobota 9:00–11:00 hod.

Přejeme krásný podzim.

Lenka Hájková



Ponikelské sokolky ve víru velkoměsta

Kdyby nám to někdy někdo vyprávěl, poslaly bychom ho do háje. Kdybychom nezažily tak skvělou atmosféru na XVII. všesokolském sletu 2024 v Praze, který se stal největší oslavou sportu pro všechny na světě, určitě bychom ani ve snu nepřemýšlely o tom, že bychom mohly cvičit naši skladbu v Americe. Nakonec jsme se staly součástí tohoto bláznivého a neuvěřitelného nápadu, který se opravdu stal skutečností.

Skladbu jsme postupně oprášily v sedmi statečných. Po několika krušných chvílích u nás v tělocvičně, kdy jsme potrápily naši cvičitelku aerobiku Martinu, která si přeci jenom skladbu pamatovala nejlépe, jsme podstoupily dvě secvičné. V březnu v Pardubicích, kam jsem si udělaly výlet jako maskované tanečnice skupiny Paul Dance, což nás velmi těšilo. V květnu jsme zase jako nebojácné hasičky přijely do Brna. Naše přestrojení nám bylo dáno dopravními prostředky, kterými jsme se na místa přibližovaly. Za ochotné zapůjčení oběma spolkům děkujeme.

22. června byl den odjezdu do Chicaga na XXV. sokolský slet. Po krkolomné cestě autobusem do Mnichova jsme společně zvládly odbavení pomocí počítačů. Další výzvou pro dvě naše členky byl první let. I tento cíl byl bez problémů pokořen – díky nepodceněné přípravě a milé společnosti v letadle. Let byl dlouhý 9,5 hodiny a díky časovému posunu měla Zdeňka 31 hodin dlouhý svátek. Kontrola na letišti probíhala též bez větších zápletek – pokud některá sokolka měla při pohovoru problémy, pomohli jí další v řadě, kteří se anglicky domluvili. Sice jsme měli všichni zvací dopis v angličtině, ale pánům úředníkům neřikalo nic „XXV sokol slet“ – přeloženo do angličtiny jako „group exercise“...

Na každý den jsme měli (všichni účastníci) připravený program. Naše výprava nebyla jen o předvedení nacvičené skladby, ale také o poznávání života v Americe, o setkávání se sokoly a sokolkami z celé České republiky, se sokoly a sokolkami



z celé Ameriky i z Kanady, o seznámení se s historií Sokola v Americe. Také o dělení úzkých postelí, o jídlo a pití, o trávení společného času v autobuse, o společném nakupování i plánování a rozhodování.

V pondělí jsme pouze obhlédly naše hotely a americký Coop nazvaný Target, kterému jsme byly vděčné za veškerý sortiment, který nám poskytli. Od jídla a pití přes úžasné talíře a hrníčky, po šaty a šortky a dárečky pro malé i velké. Hned druhý den se v regálech objevily nápisy v češtině „POUZE CELÉ BALENÍ“, aby bylo lépe rozumět některým instrukcím v angličtině. Paní prodavačky byly neuvěřitelně trpělivé při našich nákupech placených CASH, obzvláště při posledních nákupech, kdy jsme z kapes vyťahaly všechny drobné, kterých jsme se potřebovaly zbavit.

V úterý jsme se autobusy přesunuly do národního parku Indiana Dunes, kde nejvyšší kopce dosahují výšky „až“ 50 metrů. Park je protkaný stezkami pro pohodlné procházky. Také je zde zázemí pro pobyt na písčné pláži a koupání v jezeru Michigan. Díky nehodě na sjezdu v naší cestě musel být pobyt zkrácen, nicméně jsme se stihly vykoupat, zmoknout, projít se po stezce na nejvyšší kopec a sníst svačinu nachystanou na celý den. Pro dnešní den byla ještě naplánována návštěva Griffinova muzea vědy a průmyslu a dalšího parku poblíž centra města nazvaného Jackson Park. Do muzea jsme vstoupily hodinu před zavíračkou – hladové, ale zvědavé. Díky vstupnému zdarma jsme okamžitě na hlad zapomněly. Muzeum bylo nádherné – plné přírodních zajímavostí, malých i velkých modelů různých strojů, filmových kulís. Po hlasitém vyzvání k opuštění muzea jsme se vydaly hledat památník T. G. Masaryka. Parkem jsme sice trošku bloudily, ale cíl dne byl splněn. Ještě jsme jedním hitem snědly „3 chicken strips and chips“ a prošly se kolem slibované pláže.

Ve středu nás autobusy vypravily v centru Chicaga. Dvouhodinová plavba po říčních kanálech centrem města se všemi těmi padacími mosty a mrakodrapy kolem byla dechberoucí. Poté následovala procházka po Navy Pieru, kde bylo spousta stánků a atrakcí – něco jako pražská náplavka. Pěšky jsme zdolaly slavnou Michigan Avenue – stezka vedla k obrovskému amfiteátru a ocelové fazoli (ta se jmenuje Cloud Gate, má 10 m na výšku, ohromuje 20 m na délku a váhou 100 tun. Skládá se z celkem 168 kusů centimetr tlustých plátů z nerezavějící oceli. Ty jsou tak dokonale spojeny, že na nich nevidíte sváry. Vše se v ní úžasně leskne a zrcadlí). Poslední tečkou dnešního dne bylo navštívit do nedávna nejvyšší budovu světa Willis tower. No to byl zážitek, hlavně focení na skydeck – prosklený výklenek ve 103. patře – jedna stála a fotila si prosklenou podlahu, jiná pózovala pro fotografy, jiná dokonce i vytvářela fotky s výskokem, poslední skončila 3metry před začátkem prosklené podlahy v kleče na koberci.

Ve čtvrtek jsme se vrátily na místo činu – byl nám změněn odjezd autobusu na dřívější, čímž jsme bohužel měly nevýhodu, protože díky rozmaru počasí byla pláž uzavřena. Byly jsme ale v dobrých rukou pověřeného průvodce





pana Tedyho (oficiální jméno Theodor Jan Polashek – místostarosta jedné městské části „obce“ Chicaga), který nás od již známé fazole provedl ulicemi Chicaga na pivo do London Tower, na nejlepší popcorn na světě a do úžasného krámků se suvenýry. Zcela neplánovaně jsme se na tomto výletě potkaly se skupinkou obsahující našeho náčelníka České obce sokolské Petra Sádka s místonáčelníkem Tomášem Tomsou. Společně jsme si domluvili akci na zahajovacím banketu. A protože jsme sokolky z Poniklé, nebojíme se žádné výzvy. Hodily jsme se do gala a odhodlaně vykročily na túru. Nejdříve najít hřiště, místo činu na zítřek, a poté 5 milí dlouhou trasu na zahajovací banket. Když jsme dorazily, stále tady probíhaly mluvené projevy pozvaných významných řečníků. O přestávce začala hrát dechovka. Tedy splnil domluvené a všechny nás roztančil v kole – dokonce nechal zahrát i Kolíne, Kolíne (v podání Tedyho „Kolinek, Kolinek“, sokolská oblíbená). Zdeňka také splnila svůj slib a skočila si polku s náčelníkem Petrem. Cestu domů nám nakonec velmi ulehčil sympatický sokol, hasič a místostarosta v jedné osobě, který nás svezl autem do hotelu. Všechny jsme se mu tam nacpaly.

V pátek jsme se oblékly do cvičebního a hurá na hřiště. Tam probíhaly přípravy na další den. Cvičení se navzájem podporovali, vše probíhalo organizovaně a bez zápletek. Tento den jsme se rozhodly navštívit restauraci Chicken basket. Sice jsme se pořádně nacpaly, ale úplně jsme z jídla nadšené nebyly.

Sobota byla celá v duchu Sokolského sletu. Ráno zkoušky, odpoledne vystoupení. Bylo vedro, ale nálada ohromující. Všichni uvaření ve vlastní šťávě po pochodu a nastoupení na ploše, ale zpívající hymny. Ač zpcené, proběhl nám takový ten mráz po kůži, však to znáte. Cvičení proběhlo dle plánu, američtí Sokolové měli připraveny různé vstupy jako štafety, přetahování lanem, 8 různých vystoupení rodičů s dětmi, děti a samotných dospělých – sokolové z různých amerických států. Cestou domů jsme se stavěly pro tradiční americký hamburger, abychom mohly porovnat ponikelský Roubeňák a „ten jejich“. Sokolka z Minesoty Joan Sedláček nás pozvala se slovy: „I made a good thing for you, now is time for you to make good one.“ Večer pro nás byla připravena závěrečná párty. Opět jsme se seznámily s dalšími účastníky zájezdu, ať už z Čech nebo Slovenska, tak anglicky mluvícími z různých států Ameriky a Kanady.

Neděle byla pro nás posledním dnem. Přihlásily jsme se na výlet do české vesničky Cedar Rapids ve státě Iowa, kde se nachází Národní Česko-Slovenské Muzeum a knihovna. Cesta byla dlouhá, přes 3 hodiny autobusem. A my jsme to zvládly i bez klimatizace! V muzeu nás přivítala paní



ředitelka, která se snažila mluvit česky. Společně s pracovníky muzea jsme si prohlédly vše, co bylo naplánováno. V obchůdku jsme objevily vánoční ozdoby z firmy Rautis – a protože jsme měly na tričkách nápis Poniklá, hned jsme se staly hvězdami v davech návštěvníků. Před muzeem majestátně stojí orloj pražského typu s pohyblivými figurami. Slavnostně jej spustili český a slovenský prezident Petr Pavel a Peter Pellegrini. Astronomické hodiny předvádějí každou hodinu defilé dvanácti postav, které symbolizují profese a běžný život prvních přistěhovalců české a slovenské národnosti. Chod tohoto zázraku máme natočen, díky velmi nabitému programu tuto zajímavost zhlédla jen malá hrstka z nás. Po obědě s tradiční kuchyní, servirovalo se knedlo-zelo-vepřo, nás další program zavedl na horu Trashmore, hora odpadků, která se proměnila v turistickou zajímavost, a pro místní místem k aktivnímu odpočinku. Část z nás dala přednost návštěvě místního kostela a projíždce městem, kde byly k vidění české názvy, obrazy z historie Československa, milé nápisy za okny „Vítáme Sokoly“. Cestou zpět jsme ještě zastavily na místě World's largest truckstop Iowa 80, což je největší odpočinkové místo pro kamiony na světě s obrovským obchodem se suvenýry. O kousek dále jsme si ještě smočily unavené nožky v řece Mississippi a poté už jsme se nemohly dočkat našich pokojů, sprchy a postelí.



V den odletu jsme ještě honem navštívily náš oblíbený obchod Coop-Target, kde měli asi právě pro nás připraveny slevy na vše. Nabídky využily maximálně. Měly jsme sice trochu problém se zavřením kufrů, ale když jsme se na kufr vrhly tři, vzdal to a sklapnul.

Videa ze Sletu v Chicagu



Závěrečné shrnutí:

- ❖ Děkujeme všem, kteří nás jakýmkoliv způsobem podpořili v naší cestě za obnovení sokolské slávy do Chicaga.
- ❖ Z Poniklé nás letělo 7, skladbu Rocková symfonie jsme si zacvičily společně s cca 200 dalšími sokoly/kami z Česka, Slovenska a USA.
- ❖ Společně s druhou českou skladbu Jdi za štěstím cvičilo v Americe 398 cvičenců. Sokolů z různých koutů Ameriky a Kanady bylo zhruba také tolik. Diváků kolem tří stovek. Pro srovnání: v Praze na XVII. Všesokolském sletu 2024 nás cvičilo cca 20 tisíc, 70 tisíc diváků navštívilo stadion.
- ❖ V průběhu amerického sletu byla řešena jedna zlomená ruka, jeden černý palec, 3 kolapsy, jeden ztracený pas a jedna alergická reakce.
- ❖ I přes nedokonalé služby cestovní kanceláře jsme se dostaly všude, kam jsme měly výlety naplánovány, a díky úžasné pohodě a skvěle naladěným lidem kolem jsme si sokolskou slávu za velkou louží fantasticky užily.

Sokolu NAZDAR!

O své zážitky se s Vámi podělily: Zdeňka Petrušková, Verunka Petrušková, Václava Buriánková, Vladka Macháčková, Jirka Vrbatová, Šárka Krausová a Míla Gembická



TÁBOR SDH PONIKLÁ – PLAVBA LODÍ

Od 13. do 19. července 2025 se našim útočištěm stalo stanové tábořiště v Dolním Bousově. Zúčastnilo se 62 dětí (z toho jen 21 dětí jsme dovezli my, vedoucí).

Když se řekne léto, mnohým se vybaví slunce, voda, dobrodružství a přátelství. A právě takové bylo i to naše letošní táborové putování, které se neslo v duchu námořnické výpravy. Během jednoho týdne jsme se společně ocitli na opuštěném ostrově, kde jsme museli prokázat nejen odvahu a týmového ducha, ale také tvořivost, vytrvalost a smysl pro humor. Co všechno jsme zažili? Vypluli jsme, ztroskotali, vařili guláš, zachraňovali posádku i hráli divadlo, a to vše s úsměvem a chutí objevovat něco nového. A tak čtěte dále, abyste se dočetli více z jednoho lodního zápisníku z Dolního Bousova...

Letos jsme se na tábor vydali každý po vlastní ose – výluky na železnici nám totiž zkřížily plány na společnou cestu. A tak připlouvali naši námořníci v různých časech, jeden po druhém. Do 14. hodiny jsme ale museli být všichni na palubě, abychom mohli vyplout vstříc novému dobrodružství. Po příjezdu se mladí námořníci rozdělili do svých tee-pee kajut, vytvořili jsme posádky a každému byla přidělena funkce na lodi – kapitán, námořník, nosič. Každá posádka dostala také svou identickou barvu týmu. Následovalo slavnostní uvítání a prozkoumání okolního terénu, který se na několik dní stal naším přístavem. K večeru jsme si každý vyplnil palubní kartu, která sloužila jako evidence posádky. Nechyběla ani zábavná hra s dekou, u které jsme se pořádně nasmáli. Lodní kuchař nás poté pohostil výborným masem na kari s rýží, a kdo chtěl, mohl si večer ještě opéct buřty u společného ohně. Když se blížila večerka, námořníci rozhodně neměli v plánu noční klid nějak dodržet. Adrenalin z očekávání budoucích zážitků byl velmi silný, a tak si v kajutách povídali dlouho do noci. Když konečně nastalo ticho, rozezněl se orchestr ze sousedního kravína a spustil pořádnou muziku. První noc tak byla opravdu pestrá.





Pondělní den jsme zahájili tradičně rozcvičkou, po které následovala lodní snídaně. Poté jsme se všichni nalodili do lodi a seznámili se s celotáborovým programem, který nesl název „plavba lodí“. Během vyplutí ale přišla nečekaná nehoda – naše loď ztroskotala! Ocitli jsme se na pustém ostrově, kde jsme si museli postavit přístřešky, vytvořit si týmové vlajky a také vlastnoručně vyrobit ochranné amulety. Během volné chvíle jsme napsali pohledy domů a zahráli si zábavnou vodní hru s balónky, při níž rozhodovalo hlavně štěstí – nikdy nebylo jasné, na kom voda nakonec skončí. K obědu jsme si pochutnali na polévce s kapáním a kuřeti na paprice s těstovinami. Po poledním klidu nás čekalo velké soutěžní odpoledne plné pestrých úkolů. Střefovali jsme se do barev svého týmu, zdolávali balónkovou dráhu ve tvaru housenky, která se nesměla rozpojit, a zkoušeli jsme se pohybovat jen za pomoci podložek. Procvičili jsme si také paměť a trpělivost při hře s kelímky, jejímž cílem bylo odstranit papír tak, aby kelímek zapadl do dalšího. Za všechny výkony jsme si zasloužili skvělou večeří – karbanátky se št'ouchanými bramborami. Den jsme zakončili večerní opičí dráhou, která prověřila naši hbitost i odvahu a za odměnu jsme si mohli vylovit z moře odměnu.



Útterní den jsme opět zahájili rozcvičkou a vydatnou snídaní, která nám dodala energii na náročný dopolední úkol. Čekala nás celá série stanovišť, kde si námořníci vyzkoušeli střelbu, sfoukávání svíček, také plnili úkoly z kartiček a v neposlední řadě hledání správného klíče k zámku. Za každý splněný úkol získávali korálky, které sloužily jako táborová měna. Tu si poté mohli v obchodě směnít za potřebné materiály k výrobě. Po malé svačince jsme se pustili do tvoření – vznikly nádherné dřevěné majáky, které se staly ozdobou našeho ostrova. K obědu jsme si pochutnali na květákové polévce a vepřových výpečcích se špenátem a bramborovým knedlíkem. Odpolední klid vystřídaly přípravy na večerní představení. Ve skupinkách probíhaly zkoušky i výroba kulís. Výsledkem byla originální „Námořní revue“ složená z pěti příběhů z historie: biblického příběhu o Jonášovi, bájněho města Atlantida, bitvy u Trafalgaru, románu 20 000 mil pod mořem a Titanicu. Večerní program pak patřil jedinečné mořské stezce, kde jsme se ponořili do kouzelné a svítící hlubiny plné efektů a fantazie. Po cestě jsme také potkali zakletou mořskou pannu, kterou bravurně ztvárnil Marek Kulhavý – jeho výkon byl bezesporu na zlatou jedničku! To byste museli vidět!



Středeční ráno jsme odstartovali tradiční rozcvičkou, po níž jsme se vydali na výlet s názvem stezka tichem lesa. Naším cílem byla místní cukrárna, kde jsme ochutnali výbornou zmrzlinu, každý dle své chuti. Po sladkém osvěžení jsme dětem dopřáli volný čas na utrácení kapesného, které si přivezly z domova. Pak už nás čekala zpáteční cesta zpět na náš opuštěný ostrov, kde nás přivítal oběd v podobě čočkové polévky a bramborové kaše s uzeným. Po poledním klidu jsme se pustili do dalšího velkého úkolu – hledání ingrediencí na ostrovní guláš. Nejdříve bylo třeba objevit všechny ukryté suroviny.

Poté jsme si vyzvedli kotlíky, nasbírali dřevo a rozdělali oheň. Po celou dobu přípravy nás provázel tajemný hlas z mikrofону, který nás krok po kroku vedl k přípravě dokonalého jídla. Výsledek? Guláš se podařil všem týmům na jedničku! Večer jsme si pochutnali na sladké večeri, a to šiškách s mákem nebo skořicí, podle chuti každého námořníka. Den jsme zakončili zábavným programem – každý tým měl za úkol vytvořit originální reklamu na jídlo: Ratatouille (Francie), Pad Thai (Thajsko), Moussaka (Řecko), Falafel s humusem (Blízký východ) a Tom Yum polévka (Thajsko). Scénky byly nápadité, vtipné a zaslouženě sklidily velký aplaus.

Čtvrteční program začal jako každý den ranní rozvíčkou a chutnou snídaní. Dopoledne jsme se pustili do hry na zapamatování, která byla přizpůsobena věkovým skupinám dětí. Poté přišla na řadu jedna z nejoblíbenějších táborových aktivit, a to hra na štěstí. Tato dobrodružná hra kombinuje náhodu a dovednost, kde se hráči pohybují po herním území, plní úkoly a jejich postup vpřed nebo zpět závisel třeba na hodu kostkou, uhodnutí, ve které ruce je mušle a podobné náhodné výzvy. Úkolem bylo dosáhnout cíle v co nejlepším čase. K obědu jsme si pochutnali na vyhlášené svíčkové s knedlíkem od našeho lodního kuchaře. Po poledním klidu nás čekala stopovaná s devíti stanovišti, během které jsme se orientovali pomocí azimutu – opravdová výzva pro všechny správné námořníky! Po svačince jsme si zahráli pohybovou hru Mašinku s podložkami. Cílem bylo co nejrychleji najít volnou podložku, jakmile hudba utichla – napětí přitom rostlo s každým kolem, neboť podložky ubývaly. Den jsme zakončili vydatnou gulášovou polévkou s chlebem, která nám po celodenním dobrodružství chutnala dvojnásob.

Páteční ráno nás kvůli dešti zastihlo pod stanem, a tak jsme rozvíčku tentokrát absolvovali v suchu pod plachtou. Dopoledne jsme zahájili vědomostními kvízy, které byly věkově rozdělené a tentokrát dokonce vygenerované umělou inteligencí, protože i na opuštěném ostrově kráčíme s dobou! Poté následovala sportovní stanoviště – překážková dráha, vybíjená a střelba na terč. K obědu nás čekala očekávaná pórková polévka, na kterou se celý týden těšil náš ostrovní starosta. A konečně se dočkal! Jako hlavní chod následoval řízek s bramborovou kaší. Po jídle jsme se vydali na krátký výlet kolem rybníka po zelené značce, dlouhý přibližně 3 kilometry. Večer patřil slavnostnímu vyhodnocení: každý námořník obdržel lodní deník se vzpomínkami v podobě fotogalerií, malou hru do kapsy a samozřejmě i nějakou tu sladkost. Den jsme zakončili příjemnou procházkou ke studánce. Cestou jsme potkali divoké koně a prošli kolem dětského hřiště zpět do tábora. Následovala volná zábava. Kdo chtěl, mohl si opéct buřtu a posedět u ohně. Loučení s ostrovem proběhlo v přátelské atmosféře, plné smíchu a sdílených zážitků.

V sobotu ráno jsme se probudili do posledního dne na našem ostrově. Po snídani následovalo balení zavazadel, úklid kajut a loučení s táborovým prostředím,





kteř se nám na pár dní stalo domovem. Než jsme se všichni rozjeli zpět do svých domovů, čekal nás ještě poslední výtečný oběd v podobě knedličkové polévky a rajské omáčky s těstovinami. Postupně jsme se poté rozjeli každý svou cestou, s hlavou plnou zážitků, nových přátelství a vzpomínek, na které jen tak nezapomeneme. A kdo ví – možná se příští rok opět všichni potkáme na další dobrodružné výpravě!

Na závěr bychom rádi poděkovali všem, kteří se podíleli na hladkém průběhu naší tábornické výpravy. Velké díky patří skvělému týmu vedoucích: Petrovi Hájkovi, Šárce Kulhavé, Markétě Václavíkové, Renátě Pušové, Veronice Jiroušové, Adéle Brejchové, Jakubu Harcubovi a Báře Kulhavé.

Zvláštní uznání si zaslouží Tomáš Hájek v roli starosty opuštěného ostrova, Jaromír Jirouš jako náš neohrožený admirál, Jiří Ženíšek jako zodpovědný strojník a Petr Pipiš s Markem Kulhavým, kteří se postarali, aby námořníkům rozhodně nevyhládlo – jako táboroví kuchaři odvedli výbornou práci.

Velké díky patří také naší vedoucí a zdravotnici v jedné osobě, Soňe Sofii Hlídkové, která se s přehledem postarala o bezpečí celé posádky.

Velmi si vážíme veškeré energie, času a péče, kterou jste věnovali přípravě i průběhu tábora. Díky vám se děti mohly naplno ponořit do dobrodružství, které jim přineslo mnoho radosti a cenných zážitků.

Soňa Sofie Hlídková



PROGRAM PONIKELSKÝCH FOTBALISTŮ NA PODZIM 2025

Muži – 9. liga

datum	čas	domáci	hosté
16. 8.	17:00	TJ Poniklá	Hančův sportovní klub Benecko
23. 8.	17:00	1. FC Tatobity	TJ Poniklá
31. 8.	16:00	TJ Sokol Stružinec	TJ Poniklá
6. 9.	17:00	TJ Poniklá	TJ Slavoj Kořenov/TJ Desná B
20. 9.	16:30	TJ Poniklá	TJ Sokol Rovensko B
27. 9.	16:30	TJ Sokol Horka u Staré Paky	TJ Poniklá
4. 10.	16:00	TJ Poniklá	SK Semily B
11. 10.	16:00	Sokol Dolní Branná	TJ Poniklá
18. 10.	15:30	TJ Poniklá	TJ Sokol Horní Branná
25. 10.	14:30	TJ Sokol Kruh	TJ Poniklá

Starší příprava – okresní přebor

datum	čas	domáci	hosté	hřiště
6. 9.	9:30	TJ Poniklá	SK Semily B	Semily
6. 9.	10:15	TJ Poniklá	SK Semily A	Semily
14. 9.	9:30	TJ Poniklá	FK Košťálov	Studenec
14. 9.	10:15	TJ Poniklá	SK Studenec	Studenec
20. 9.	9:30	FK Přepere	TJ Poniklá	Horní Branná
20. 9.	10:15	FC Lomnice nad Popelkou	TJ Poniklá	Horní Branná
27. 9.	9:30	TJ Poniklá	TJ Vysoké/TJ Sokol Bozkov	Poniklá
27. 9.	10:15	TJ Poniklá	TJ Spartak Rokytnice	Poniklá
4. 10.	9:30	FK Sedmihorky	TJ Poniklá	Sedmihorky
4. 10.	10:15	TJ Sokol Rovensko	TJ Poniklá	Sedmihorky
11. 10.	9:30	TJ Poniklá	TJ So Roztoky/SK Jilemnice B	Horní Branná
11. 10.	10:15	TJ Poniklá	TJ So Roztoky/SK Jilemnice A	Horní Branná
18. 10.	9:30	SK Mírová B	TJ Poniklá	Poniklá
18. 10.	10:15	SK Mírová A	TJ Poniklá	Poniklá
25. 10.	9:30	SK Semily B	TJ Poniklá	Semily
25. 10.	10:15	SK Semily A	TJ Poniklá	Semily

Mladší žáci – 5. liga (společně s Horní Brannou)

datum	čas	domáci	hosté
30. 8.	9:30	FC Lomnice nad Popelkou	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá
7. 9.	14:00	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá	SK Semily
13. 9.	9:30	TJ Sokol Bozkov	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá
21. 9.	14:00	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá	TJ Sokol Nová Ves/FK Košťálov
28. 9.	14:00	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá *	TJ Spartak Rokytnice nad Jizerou
5. 10.	9:30	TJ Sokol Martinice/SK Jilemnice B	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá
12. 10.	14:00	TJ Sokol Horní Branná/TJ Poniklá	FK Turnov

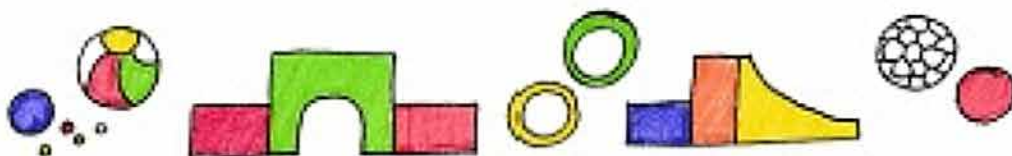
* V Poniklé bude odehrán pouze zápas s Rokytnicí dne 28. 9. 2025.

Tělocvičná jednota Sokol Poniklá



Cvičení předškolních dětí s rodiči

SOKOLÍČEK



Cvičení je určeno pro předškolní děti od 3 do 6 let v doprovodu dospělého (nebudou přebírány děti bez dozoru). Pravidelně se budeme scházet každý čtvrtek od 17 do 18 hodin v tělocvičně ZŠ Poniklá mimo státní svátky a školní prázdniny. Čeká nás společné cvičení na hudbu, pohybové hry, opičí dráha a jóga pro nejmenší. Při cvičení budou aktivně zapojováni i rodiče či jiný dospělý doprovod, proto doporučujeme sportovní oblečení i jim. Akceptována je i přítomnost staršího sourozence, který dříve cvičení navštěvoval – cvičení však starší věkové kategorii nebude přizpůsobováno.

Cena: celoroční poplatek ve výši 300 Kč za školní rok (z něj 200 Kč na členskou známku u ČOS na kalendářní rok 2026, po který bude dítě mít na dobu cvičení úrazové pojištění)

Nezapomeňte: oblečení na cvičení, čisté a pevné obutí (sálovky, cvičky nebo bačkůrky s pevnou podrážkou a pevným uchycením na noze – nesmí barvit podlahu) a pití.

Cvičení v letošním školním roce začínáme ve čtvrtek 18. 9. 2025.

Pro více informací volejte cvičitelku Šárku Krausovou, která se na všechny děti už moc těší!



737 788 884



NA POBYTÍ *u Danuše Skovajsové*

Čtvrté přátelské popovídání jsme spojili také s gratulací k životnímu jubileu. Paní **Danuši Skovajsové** je totiž rovných devadesát let, ačkoliv by jí to nikdo nehádal! Vitální oslavenkyně v sobě nezapřela ochotnickou herečku, její vyprávění bylo živé, plné přímých řečí, mělo spád a výrazné pointy. Probrali jsme vzpomínky na válku, na dětské i dospělácké legrácky a skončili jsme, nešlo to jinak, u divadla.

Rozhovor vede Tomáš Hájek, fotografie ze svého archivu poskytla Danuše Skovajsová, momentky z rozhovoru fotila Hanka Hájková. Text je prepisem originálního znění, bez jazykových korektur.

Paní Skovajsová, vám je v těchto dnech devadesát, takže pokud dobře počítám, narodila jste se roku 1935. Takže to pamatujete ještě První republiku...

No, to jsme bydleli ještě u Preložky v činžáku a dole pod ním v tom malém domku u silnice bydlela babička s dědou. Jenže táta potom za války musel jako řidič narukovat do Ruska, kde byl totálně nasazený. Takže od tří roků jsme byly s maminkou samy. Tak to bylo dost

složité, protože bylo všechno na lístky. To bylo půl bochníku chleba na tejdén, asi pět rohlíků a jedno mlíko, bylo to takový dost chudý. Mamka uměla šít, tak dělala naproti našemu činžáku v závodu Prelog. A já, když jsem byla sama doma, tak jsem vždycky z okna na ni mávala, aby o mně věděla. Bála jsem se, když tam Němci vodili pod továrnu válečný zajatce. Ženský z továrny jim házely nějaký chleby, nebo něco takovýho, co měly. Ale Němci ty zajatce

tloukli, protože nechtěli, aby to sbírali. To jsem vždycky měla strach. A když maminka přišla domů, tak jsem se jí na to ptala. A ona mi říkala: „Neplač, my za to nemůžeme...“

Za postelema, co jsme měli v činžáku, tam mně maminka dala stoličku a stoleček, a tam jsem si hrála. Ušila mně panenku, vycpala to vatou, hlavička byla koupená. A tam jsem měla takový svý místo. Ale jinak to bylo takový dost smutný bez táty. To vždycky když se zapalovalo sirkama, tak co zbyly ty sirky, tak mamka koukala, kolik jich je. A pak ten zbytek vytahovala a říkala: „Přijede tatínek – nepřijede – přijede – nepřijede.“ No, ono někdy vyšlo, že přijede, ale stejně nepřijel. Tak mě tak aspoň zabavila, aby se mně tolik nestejskalo.

Takže vás vychovávala maminka sama jen s pomocí prarodičů?

Měli jsme taky strejce s tetou ve Vysokém, takže v protektorátu, a to mě tam maminka vozila v takovém kočárku, ve sportáku. Tady v zatáčce pod Kostovárnou byla německá celnice, tam se mohlo jen na propustku. Nebo se chodilo načerno k Roprachticům přes Mlejnska Roubalovou loužej. A mně tenkrát ve Vysokém trhali mandle. Jela jsem pak dolů v kočárku přes celnici na Mejto, a tam nás kontrolovali. Mamka musela dovnitř a ten jeden Němec říkal: „Kočár nechat tady.“ Tak mě máma musela nechat tam a on mně zase jiný Němec dával bonbón a vypravoval se mnou, uměl trochu česky. Protože mamka uměla šít, tak mně předtím ve Vysokém koupili látku a omotali mně ji tajně okolo těla. Ale já jsem to tomu Němcoj řekla, že si nesu na šatičky látku. No a on na mě dělal „pšššt“ a odjel s kočárkem takhle dolů až jako k trati, až celnice nebyla vidět. A když mámu pustili, tak máma teda byla úplně vedle, rozběhla se po tý silnici dolů a tam ho viděla s tím kočárkem. A on říká: „Nic nevím, nic, nic. Dítě neřeklo nic.“

A tatínek byl pryč v Rusku celou válku?

Celou, ale potom, když je objevili Rusáci, tak je vezli transportem ve vlaku, ale oni to Němci náh rozbombardovali. A tak z toho někdo utek živej, ale málo kdo. No a táta ještě s nějakým Zelinkem ze Semil se z toho dostali. A tak utíkali, jenže zas je chytili se psama Němci a dali je někde tadyhle k nám do Čech do podzemní továrny na zbraně. Jenže tam k nim nikdo nesměl a ani oni nám nesměli psát domu. Nám přišlo parte, že zahynul. Při tom bombardování. Tak jsme mysleli, že táta není.

Až potom po válce se máma tady po něm začala shánět, protože jí někdo řekl, že teda pár se jich zachránilo. A ten Zelinka se jí ozval, že tam jako s ním byl v tom podzemí, ale že když je odtamtud nakonec osvobodili, že neví, kam se vůbec poděl.

No a to bylo už po válce, když najednou táta přijel za svejma rodičema, objevil se u Preložky i s nákou Ruskou, co s ní žil v Český Kamenici v jedny vile, kterou po válce zabral. A babička mu říkala: „No ani nechod' nahoru, když to takhle dopadlo, radši at' o vás nevědí.“ Ale on neslevil a přišel nahoru, chtěl mě vidět. Mamka, když se objevil, tak ona mně omdlela. Sousedí Polákovi jí dávali čuchat čpavek a přivedli ji k vědomí. A otevřeli okno, aby tam šel vzduch. A ted'kon jsem slyšela, jak dole někdo křičí. Tak jsem vykoukla ven a ona tam byla ta Ruska s kočárkem. No a maminka, když viděla ten kočárek, tak říkala, že s ním nechce žít, že mu podepíše rozvod.

Jak vzpomínáte na školní léta?

Chodila jsem od Preložky tím hájem nahoru do školy přes Skřiby. A tam jsme měli v Poniklý tetičku a ta nám dávala do džbánku mlíko. A já jsem džbánek nosila babičce domů a ona mně pak vždycky dala krajíček chleba a hrníček mlíka, protože na obědy jsem nechodila. Tak jsem se u ní vždycky stavila po škole. Na to mám dobrý vzpomínky.

Ale takhle v zimě přes Skřiby...

No v zimě to bylo strašný. To vždycky někdo z dospělejších tam šel a prošlápnul nám cestu přes Kaprasův háj. No a potom jsem dostala taky k Vánocům koloběžku, tak jsem jezdila na koloběžce. A první co bylo, tak jsem letěla do baráku do okapový roury a odřela jsem si blatník. No ale šlo to spravit. Měla jsem z ní strašnou radost, tak jsme tam od lípy, nad Noskovou hospodou, jezdili až k baráku ještě s Jirkem Vránovým a Stáňou Polákovou. Tak jsem jim to vždycky pučila a povozili jsme se.

Noskova hospoda, to je dnes už neexistující dům, který na Preložce stával tam, kde je dnes otočka autobusu, že?

Ano, a my, byli jsme asi tři holky a dva kluci od Preložky, jsme tam právě k tomu Noskoj chodili. Von měl zvířata. Králíky, slepice, kozy, některý i rohatý. A tak když je měli na pastvě, tak jsme ty kozy nejdřív honili a pak kluci měli nápad, že se na nich budem vozit. Tak jsem sedla na kozu. Mě ta koza uvezla, já jsem byla strašně hubená. Ale kluci,

ty už byli takový udělanější. A najednou koza nevstala, von ji jeden zlomil hřbet. A mečela! A ted'kon vyšel řákej z hospody, koukal, že tam koza leží, tak se vrátil pro hospodskýho – a to bylo zle! Museli kozu zabít. A už jsme měli šlus a už jsme tam nesměli.

Ale tak jsme potom lezli do kurníku, tam měl slepice. A my vždycky vzali vejce a utekli jsme takhle po silnici a o patník jsme vždycky natukli vejce, vycucli a skořápky jsme házeli po břehu k Jizeře. A on na to vůbec nepřišel, až někdo to řekl doma. A ted'ko k mámě se to doneslo, že taky chodím na vejce, tak bylo po vejcích. Byl zákaz. Já dostala metlou a klečela jsem na struhadle, který jsem i kolenem prolomila.

A co pak, když už jste nemohli k Noskoví?

Tak třeba jsme se učili plavat jako děti na Jizeře před splavem. A potom tam je náhon a na něm jsou takový šprincl. A tak my jsme tam lezli do toho náhonu a vždycky jsme udělali dvě tempa, vylezli jsme na tu šprincl a zas do vody a dvě tempa a zase jsme přelezli a zas do vody. A takhle se blblo. Ještě že jsme se neutopili. Tak jsem se naučila na tom náhonu plavat.

Ale vaše maminka nezůstala po rozvodu sama.

Mamka si potom začala s Fidlerem. On byl už teda dost starej, ale neměl ještě ženskou. A tak chodil k nám Kaprasovým hájem na Preložku. A já ho neměla vůbec ráda, protože jsem mu musela vykat. Máma vždycky upekla pekáč buchty a uvařila meltu a on se do toho vždycky pustil a skoro celej pekáč snědl. A já jsem říkala: „Tak my máme jednou za čas buchty a on je takovej nenažraněj a všechno nám tady sní. Já ho nechci.“ No, jednou byl Silvestr, to nák přišel, přines flašku vína. Oni s mámou tu flašku vína vypili, já jsem šla spát, a oni že ještě budou poslouchat rádio, náký písničky. No tak já jsem usnula – a to měli spolu poprvé poměr. A to přišla maminka do jinýho stavu. Ale od tý doby spolu nic neměli. On když se to dověděl, že ona je v jiným stavu, tak říkal: „No, to dělaj jenom zvířata a my to dělat nebudem.“ Ale že si ji teda veme, ale že už nebude chodit ke Preložce, ale přestěhuje si ji k sobě do domku.

A to je tady ten malý domeček u cesty naproti vašemu dnešnímu domu v Poniklé...

Tak, měl jednu místnost. Tam byla kuchyň,



v ní takovej starej sporák, dvě jarmary dvojdílný, zrcadlo, pod tím byly postele, to měl po rodičích. A on dělal žebříky. Já jsem z toho byla nešťastná, protože on hobloval v tý místnosti, co jsme my spali. A tedkon každou chvíli okno otevřený, někdo chtěl žebřík deset metrů třeba. A já s ním taky musela chodit na Hrubej Kus, kde mu Pluchovi nechali vždycky pokácet strom, kterej se mu hodil. Tak mě dal dycky nákej sešitej ručník takhle na rameno a já s ním musela nosit ty souše na ty žebříky. Von taky tady ten břeh k potoku sík a na kortouči v loktuši to vozil. A já jsem vždycky musela táhnout zapřažená napřed do toho kopce. Seno bylo na půdě a jednou za dva roky přijelo JZD a to seno za pár korun koupili. Von byl Fidler strašně šetrnej.

Asi bych to do vás neřekl, ale prý jste dost jezdila na motorce...

Láďa, můj budoucí muž, si ještě před vojnu uskládal na motorku. My jsme byli spolu na autoškole v Jilemnici, učili jsme se na motoru spolu. A když pak šel na vojnu, tak mně říkal, že na tý motorce musím jezdit, ne aby to celou vojnu stálo. No a tak já jsem si říkala, no tak jo, já vždycky někoho svezu.

A já jsem teda měla sestřičku Jarču Fidlerovou, ona byla o jedenáct a půl roku mladší než já. A jednou o pouti jsme jeli nakupovat. Tady byla nahoře u školy prodejna s papírama, sešitama a taky takovejma téma ozdobnejma papírama potištěnejma, co se dávaly do kredence. A tak máma říkala jednou: „Holky, dojedte mně nahoru pro ten papír do kredence.“ No tak jsme vytáhly z šupny motor a jely jsme. Když jsme nakoupily, Jarča seděla za mnou s tou roličkou, to bylo asi metr široký. A rozjela jsem to takhle na tu jedničku, a když jsme byly už na hlavní, tak jsem tam dala dvojku... vono to cuklo... Jarča se mě držela jednou rukou, ale v tý druhý ruce držela ten papír. A jak je teďka Florián, tak tam byla dřív hospoda a tam měli u silnice kašnu. A já se otočila, protože Jarča něco zablechtala, a zrovna jsem najela motorkem na tu kašnu. Eště že tam nebylo mnoho vody, protože Jarča pustila na silnici ten papír a sama houpla do tý vody. Já měla trochu povohnutej blatník a stupačku taky. Tak jsem ji vytáhla z vody, papír jsem dala před sebe a dojely jsme domů. Jenže bylo strašně zle, protože ten papír teda stál za to... Bylo facek. Jarča ne, ta nedostala, ale já jsem to slízla. Zavřela se šupna a že nebudu jezdit na motóru.

Ale to určitě nevydrželo dlouho...

No já jsem pak stejně jezdila. Jezdily jsme i s Květou Kobrovou. To jsme vzaly takovej stan malej, jen taková bouda pro dvě, nafoukly jsme matraci a jezdily jsme i na Máchovo jezero a všude. Ale já jsem byla blbá, já jsem úplně probrousila brzdovej kotouč. Já jsem to furt přitahovala, aby to nerachtalo, až vono se to probrousilo. A když pak Láďa přišel z vojny, tak to zjistil. Potom jsem to šikovně prodala. Jezdívala jsem autobusem do Kapnaru a jezdil se mnou tady nákej chlap z Jablonce, von mně vždycky držel místo, abych si mohla sednout. A tak mu povídám, že máme na prodej motor. Tak jsem s ním jela na tom motoru do Semil, aby se to přepsalo. Tam to jelo, pak to ještě bylo dobrý. Tady v Poniklý jsem to už nezastavovala, jen jsme si přesedli a já jsem mu popřála šťastnou cestu. A von jel, ale hned někde za Preložkou, jak jsou ty zatáčky před Hradskem, tam mu to kikslo a už to nenastartoval. Tak mně už potom místo nedržel.

Několikrát jsme tu už zmínili vašeho manžela Láďu. On byl také z Poniklé?

Von byl Moravák z Dyje u Znojma. Musela jsem ho naučit lyžovat. Voni tam na Moravě sněhu neměli. Tak to když jsme jeli od Rezku dolů do Rokytnice k autobusu, tak najednou se mně ztratil. A já koukám, Láďa nikde. On jak jel, tak najel na stromek, kterej byl zasypanej sněhem. A jak ho přejel, tak on se ten stromek pod ním v tu ránu postavil, Láďoj se přehodil ruksak přes hlavu a on zůstal viset na tom stromě. A přes ten ruksak a větve ani neviděl, jak je vysoko. Křičel, ale já ho neslyšela, byla jsem už kus dole. No tak potom si říkám, že to není možný, tak jsem se vracela nahoru a slyšela jsem trochu náký kňučení. No tak si říkám, že to von je někde v háji. A von byl na tom stromě. A von říká: „Jak jsem vysoko?“ A já povídám: „Asi tři metry, víc ne.“ A prej: „Kde mám lyže?“ A já: „Na nohách, visej ti dolů. No tak skoč!“ „Ale já se držím toho stromu a nevidím.“ „No tak se musíš pustit jednou rukou, sundej si ten jeden popruh, přetáhni ten ruksak a musíš dolů skočit s lyžema.“ No tak pak jo, ale nechtěl už dál jet. A Rokytnice byla ještě kus. Tak já říkám: „Víš co, já pojedu, ty se mě chyt a pojeděš za mnou. Ale nesmíme moc prudce zatáčet!“ No tak jsme takhle dobahlovali do tý Rokytnice, já byla celá zpocená, von zsinalej. A říká: „Už mě nikdo na lyže nedostane, lyže prodám.“ A já mu říkám: „Ale vždyť už to umíš.“ Tak jsme se pak učili tady u Keříčku...



Nemohu se ještě závěrem nezeptat na vaše divadelní zážitky.

Už ve škole, když mně bylo asi deset roků, tak tam přišel po vojně nějaký učitel Kocourek. A on byl takovej mladěj a začal nás zabavovat hraním divadelních her, pohádky jsme hrávali. A první divadlo bylo, že jsem hrála pannu vyřezanou ze dřeva. Postavil se z kůry takovej jako strom, to nák zdrátovali dohromady a mě tam do tý kůry dali. A já jsem se nesměla hejbat. A ted'kon přišli řemeslníci, aby mě vyřezali z tý kůry, naučili mě chodit a mluvit. Tak to byl tenkrát Honza Kadavej a ještě dva další. Ale já tenkrát měla strašnou rýmu, tak učitel vždycky vzal stoličku a když byla pauza, tak mně utíral nos. A tak mě pak jako vyřezali, to máma mně ušila takovej plátěnej kostým, abych byla jako nahatá. Pak mně ten jeden kluk pomáhal z tý kůry, a mně pořád teklo z nosu, ale nesměla jsem se vůbec hejbat. Tak jsem nevěděla, co mám dělat, ale potom to bylo dobrý. Přišel jeden a koukal na mě a vopakovala jsem: „Máma, táta.“ A potom mě začali jako učit chodit. Každěj mě chytil za jednu ruku, no to byla pohádka opravdu pěkná... Hrálo se u starejch Holubců na sále, to bylo lidí tenkrát na tom.

A hrála jste i po škole?

Já jsem třeba jednou hrála mámu, měla jsem dítě v kolíbce. Připnula jsem si takovej papír a tam jsem měla napsanou dlouhou řeč, jako ta máma nad tím dítětem. Při prvním hraní to tam bylo, ale při druhým ten papír asi někdo vzal. A ten nápověda, tam se napovídalo z takový budky, na mě: „Říkej, už mluv!“ A já říkám: „Já nevím...“ Začala jsem brečet, ted' jsem viděla, jak on mně napovídá.

Tak co mně napovídál, to jsem opakovala, ale s přestávkou, protože jsem u toho brečela. A rozbřečela jsem i v divadle první řady lidí. Tak jsem to odehrála, a potom tam přišel nějaký Pražák, kterej tu byl na návštěvě, a říká: „Takhle jsem ještě neviděl vesnický divadlo zahrát, s tím byste měli jezdit někde do světa, to je pěkněj kus!“ Tak jsme byli na Jestřábi, tam jsme taky rozbřečili lidi, potom jsme byli ještě v Jablonci hrát, a ještě tady někde po okolí.

Nebo když ještě Honza Holubců hrál, on měl velký břicho a měl kšandy. A chlapi si z něj dělali srandu. A já jsem se ho vždycky zastávala: „Budete někdy taky starý, hoši.“ A oni mu ty kšandy vzali a hodili je v šatně na lustr. A on měl hrát, kšandy neměl, tak šel na jeviště a pořád si takhle držel kalhoty. A já se tenkrát musela smát, ale zrovna to bylo nějaký drama. A najednou chlapi viděli, že je zle, tak mu hodili ty kšandy na jeviště. Jéžíš, von se sebral, se kšandama utek a musela jít opona dolů.

A taky jsem zážitek měla jeden, tenkrát byl na scéně takovej keř a vana jako jezírko. Bohouš Skalskej, manžel Heleny Skalský, která taky hrávala, tak ten měl slízt voknem po žebříku za mnou na zahradu za ten keř. Já jsem byla jako chudá a on byl z dobrý rodiny. Tam hrál ještě Pepik „Dlouhej“ Nechanickej s náma a ten mě měl špiclovat. A měl vlízt do tý vany, jako toho jezírka, aby ho nebylo vidět. A ted'kon von měl Bohouš takovou zamilovanou řeč a já jsem cosi odpovídala... A ted' slyším ŽBLUCH a: „Do prdele!!!“ Joska Dlouhej hopnul do tý vany, ale nevěděl, že mu tam dali vodu. Postavil se a teklo z něj. To byl teda taky takovej trapas ohromnej.

A vy jste někdy i napovídala?

No, to byla taky šou! Hrála se hra, kde se převlíkal herec za ženskou. Měl paruku a měl mít i sukni, ale ta najednou nebyla. Von tam stál za kulisama a měl na sobě jenom takový trény, jak se nosily. A někdo měl nápad: „Tak mu dejte nějak ručník, vždyť má jít za chvíli na scénu!“ A mě napadlo, že když já sama ted' nejdu, tak mu pučim svoji sukni. Já jsem měla sukni pod kolena, takovou dost úzkou, na drc. Ale mě nenapadlo, že poleze oknem... A jak byl ten drc vzádu, tak ono se to roztrhlo a páralo se to a zůstalo mu to jen na těch bokách, ale ty trény mu byly vidět. A on o tom nevěděl, lidi se smáli!

A co loutkové divadlo?

To jsme hrávali pravidelně tady na sokolským hřišti, tam co byla ta jedna bouda. To bylo do měsíce dvakrát, vždycky v neděli odpoledne ode dvou hodin. Vycházelo Srdíčko, to byl takovej pěkněj časopis pro děti a tam byly ty loutkový hry, který jsme používali.

Jak moc jste zkoušeli?

No, ono jeden četl a druhěj to hrál. Každěj měl zatřenou svou řeč a oni podle toho tam s těma loutkama hráli. Většinou jsme hru dostávali domů, to jsme si to přečetli a před tím představením vždycky dopoledne od desíti do jedenácti jsme tam byli a měli jsme zkoušku. A potom odpoledne se to už hrálo pro děti. To bylo zajímavý.

Zajímavé to bylo každopádně, děkujeme za krásné vzpomínky a ještě jednou blahopřejeme k té devadesátce.



PŘÍBĚH PERLIČEK

Vážení čtenáři, přinášíme Vám čtvrtý díl perličkového seriálu, který se věnuje „divokým devadesátkám“ a exportu perličkových ozdob do USA. Popíšeme si také další technologický postup, malování.

Autorkou textů o historii výroby perliček je Barbora Kulhavá. Popis technologie je z pera zkušené průvodkyně exkurzí Anety Adámkové, která všechny výrobní kroky zná snad lépe než vlastní boty.

DÍL 4.

**Jak to asi bylo? – Porevoluční proměny a zlatá Amerika
Jak se to dělá? – Malování**

JAK TO ASI BYLO?

Porevoluční proměny a zlatá Amerika

Po sametové revoluci 1989 se obří, stále státem řízený, podnik Železnobrodské sklo začíná měnit. Ze Závodu 3, pod nějž spadala i výroba perličkových ozdob, vznikl v roce 1990 samostatný státní podnik Astir. Konkurs na ředitele Astiru vyhrál budoucí majitel firmy Rautis, a. s. ing. Bohuslav Kulhavý, který byl pověřený vypořádáním hospodářské činnosti státního podniku a jeho transformací na tržní hospodářství. V praxi to znamenalo, že se z podniku vyčlenily životaschopné provozy a zbytek byl převeden na Fond národního majetku. Následně vznikla společnost Astir, s. r. o., jejíž produkce byla stále hodně obsáhlá – v Jablonci nad Nisou vyráběla kovodíly, lustrové ověšky, devocionálie, štrasovou bižuterii nebo i skleněné oči do hraček a vycpanin. V Poniklé a Lučanech nad Nisou se vyráběly duté perle a vánoční ozdoby z nich. Z Astiru se postupně podle výrobního zaměření vydělilo pět samostatných firem, jednou z nich byla společnost Rautis, a. s., která vznikla v roce 1995.

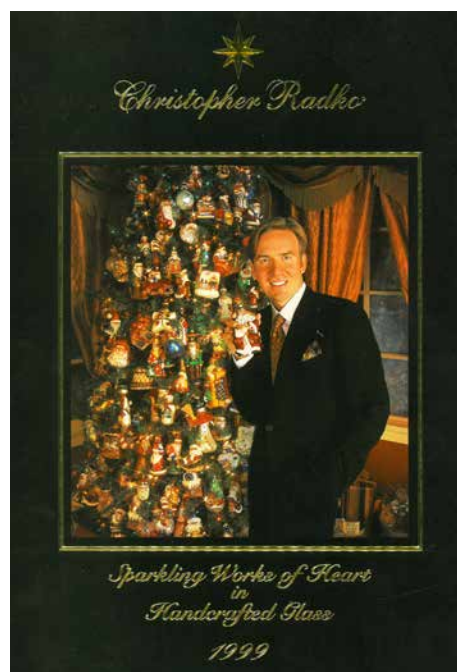
Z dalších původních ponikelských perlařů se po revoluci nikomu nepodařilo znovu obnovit chod své firmy nebo dílny. Rautis se tak stal jediným výrobcem perličkových vánočních ozdob.

Sídlo měl v Lučanech nad Nisou, kde byly kanceláře vedení firmy a pracovaly zde vzorkařky, v Poniklé měla firma provozovnu. V Lučanech se vyráběly zejména velké perle na výrobu vánočních řetězů a v provozu zde byly tzv. foukací automaty – prototypy malé výrobní linky na foukání perlí, které se skládaly z rezačky skleněných trubic, třídičky a opalovačky a samotného automatu, v němž se trubičky nad hořáky nahřívaly a na závěr byly vloženy do formy a vyfoukly se z nich perle. Automaty ale byly velice poruchové a bylo nutné, aby u nich neustále byl seřizovač, který je udržoval v chodu.

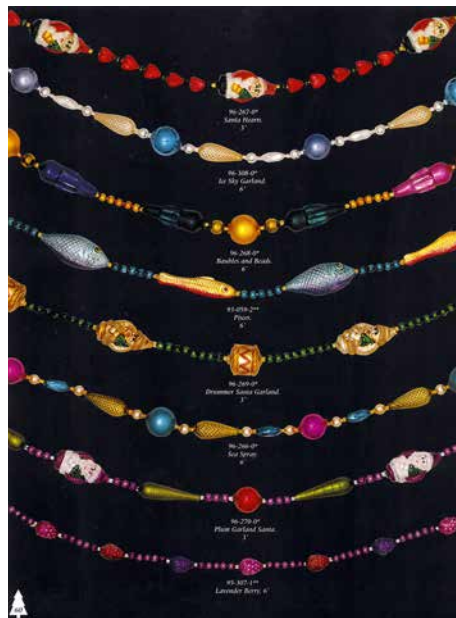
Velkých perlí na řetězy bylo tehdy potřeba opravdu mnoho – firma totiž v 90. letech zažívala éru velkých amerických zakázek. Obchodně to fungovalo obdobně jako na začátku století – Rautis byl pouze výrobní firmou, pro niž zakázky zajišťovaly dvě exportní společnosti a jeden velkoobchodní zákazník v Německu.

Výroba ale po celá 90. léta jela na plné obrátky. Bylo zvykem, že exportéři na veletrzích každý rok představili kompletně novou kolekci, kromě toho se vzorovalo podle požadavků jednotlivých amerických zákazníků. V této éře vznikly tisíce nových ozdob, přizpůsobených zaoceánskému vkusu a velikosti tamních vánočních stromů.

Zdálo se, že koleje jsou zajaté a takto to může pokračovat dál. Byl jasný roční rozvrh – na začátku roku veletrhy, během února a března příjem objednávek od exportérů a do konce prázdnin naplno výroba zboží, aby bylo možné je včas odeslat do USA. Od září do konce roku málo práce – občas přišly od exportérů drobnější zakázky a začala práce na přípravě vzorků na další rok. Pro exportní firmy, zaměstnávající 3–4 lidi, tyto sezónní výkyvy problémem nebyly, pro Rautis s odpovědností za více než stovku zaměstnanců ale ano.

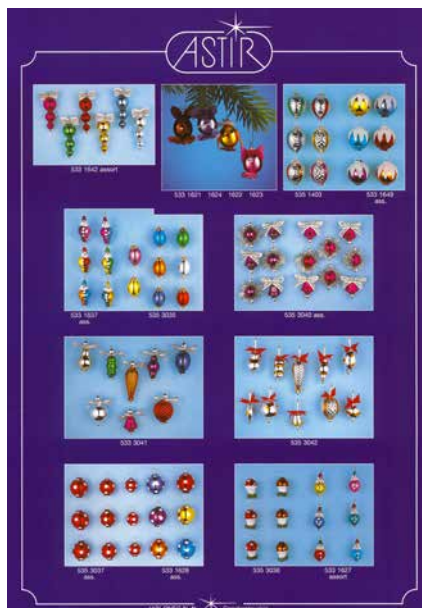


Ikona amerických Vánoc a cíl snah všech exportérů – Christopher Radko.



Ručně malované perličkové řetězy v katalogu Christopher Radko.

Obchodní závislost na exportérech a zaměření převážně na jeden trh nakonec přinesly perlařům největší krizi. Po teroristických útocích v září 2001 se americká ekonomika postupně dostala do recese, hodnota dolaru vůči euru výrazně klesla. Perličkové ozdoby najednou byly pro americké zákazníky příliš drahé. Exportéři neměli zakázky – do roku 2004 jejich objem klesl o tři čtvrtiny, oproti roku 2000. V tuto chvíli se ukázalo výhradně výrobní zaměření Rautisu jako problém – na prudký propad zakázek nebylo možné rychle reagovat, firma neměla obchodní oddělení ani žádné kontakty. Zároveň bylo nutné výrazně redukovat počet zaměstnanců, což nešlo udělat ze dne na den, a maximálně snížit náklady. Exportéři v tuto krizovou chvíli pokrčili rameny. Bylo tedy jasné, že pokud se má výroba perličkových ozdob zachovat i nadále, je potřeba udělat razantní změny.



Začátek 90. let a stránka s perličkovými miniaturami z katalogu tehdejší firmy Astir.



Perličková zoo v katalogu menšího amerického zákazníka Christina's World.

Z malírný: „No jasně, že nás to baví. Jinak bychom to přece nedělaly.“

JAK SE TO DĚLÁ?

Malování

Andílci mají obličej, kočky mají vousy, různé perle puntíky či třeba třpytky. To všechno se odehrává v malírně, úseku výroby, kde jsou štětce a barvy sice velmi potřebné nástroje, ale hlavně je potřeba trpělivost a pečlivost. Ono to totiž není jen tak.

Nemůžete si říct, že jeden andělíček bude vyplazovat jazyk, další bude pomrkávat a ten vedle koulet očima. Všechny ty malované perličky musí vypadat přesně podle vzoru. Pokud tedy malířka ví, že má namalovat 80 hlaviček pro Andělíčka Kulíška, první, co udělá, je, že si hlavičku vezme ze vzorníku.

Tam má napsáno, jaké použít barvy, zkontroluje počet řas, vlásky, pusinku i drobný nosík. Perle ještě nejsou rozřezané, maluje se to stále na klaučeti. Jen si představte, jak náročné by to bylo, kdybyste to měli dělat perli po perli. Díky tomu, že je to stále ten proutek, je možné ho i pohodlně chytit a koncem zapíchnout do destiček s modelínou, aby to uschlo.

Stále vám to zní vcelku jednoduše? To jen proto, že jsme se zatím nedostali k tomu, že se maluje po vrstvách. Kolik má tedy ozdoba prvků, tolikrát ji musíte vzít do ruky. Jedna vrstva vždy musí zaschnout, pak se teprve může pracovat na další. Podle rychlosti zasychání si tak můžete upravit práci.

Vezměme si pro příklad takovou lokomotivu. Ta má vrstev šest. Připravíte si řadu klaučat jednak podle toho, kolik je jich potřeba celkově namalovat, jednak podle toho, jak rychle daná vrstva zasychá. Aby, když máte namalované poslední klauče, už byla vrstva na prvním suchá. A potom samozřejmě také musíte počítat s tím, že některé perličky prasknou při řezu. Takže pro jistotu jich musíte udělat více.

Vezmete tedy první klauče, u všech perel uděláte černá kolečka, potom druhé klauče, třetí klauče, čtvrté klauče... zkrátka až k tomu poslednímu.



Andělík Kulíšek a jeho vlásky – perličky se malují pořádkem spojené na klaučeti.



Lokomotiva – tady jsme s malováním teprve na začátku.



Herkules a posyp – třpytivost všude zaručena!

Vrátíte se k tomu prvnímu, u všech uděláte oranžové okénko, pak druhé, třetí... Stejně tak postranní barvu, předeek lokomotivy, bílou tečku do koleček a komíny. Šest vrstev už je docela piplačka. A to si představte, že jsou taková klaučata, která se musí vzít do rukou i třináctkrát. 13 vrstev, to už není žádná sranda. A ano, přesně podle vzoru.

Na malování se používají acetonové barvy na sklo, emaily či latex. Barvy se nanášejí štětcem, pipetou či se osvědčila i zdobítka na nehty. Na některé vzory se pak používá tenký permanentní mikrofix.

A pak samozřejmě ty již zmiňované třpytky. Víte, jak špatně jdou třpytky z oblečení? To když je třpytkovací zakázka, tak ani ty naše nejšikovnější malířky neodcházejí domů bez třpytek ve vlasech a na oblečení. Třpytky jsou vyrobené buď z drčeného skla, nebo z polyesteru. Na perle se pomocí štětce, pipety či houbičky nanese lepidlo, Herkules ředěný vodou, a pomocí lžice se perle posype. Tam, kde bylo lepidlo, tam se třpytky uchyty. Zbytek se oklepe a krása je na světě.

Tak příště, až budete mít v ruce nějakou perličkovou ozdobu, zkuste si spočítat, kolik má namalovaných prvků, kolikrát ji musela vzít malířka do ruky.



Dinosaurus z kolekce „Jurský park“.

PRAVIDELNÉ SETKÁVÁNÍ S LIDMI, KTEŘÍ NECHTĚJÍ BÝT SAMI



18.ZÁŘÍ 16:00 DPS PONIKLÁ

16.ŘÍJNA 16:00 KNIHOVNA

CVIČENÍ, POVÍDÁNÍ TURNAJ V “ČLOVĚČE, NEZLOB SE””,

PŘÍPADNĚ NĚCO JINÉHO

TĚŠÍ SE NA VÁS OKRÁŠLOVACÍ SPOLEK

PONIKELSKÉ POSVÍCENÍ

13:15 REGISTRACE
KOLÁČŮ
13:30 HODNOCENÍ
VZHLEDU
13:55 VYSTOUPENÍ
SOJČAT
14:00 HODNOCENÁ
OCHUTNÁVKA
KOLÁČŮ
15:00 VYHLÁŠENÍ
VÍTĚZE

KREATIVNÍ DÍLNIČKA

MOŽNOST NÁVŠTĚVY
MUZEA

**20. ZÁŘÍ 2025
OD 13:30 U
MUZEA**

MUZEUM A OKRÁŠLOVACÍ SPOLEK



Srdečně vás zveme na divadelní představení, které pořádáme u příležitosti
5. výročí Domácího hospice 14 pomocníků.

O SMRTI JEN DOBRĚ

Hrají: Dáša Heiland Trávníková, Matěj Tauš
Režie: Michal Sopouch

**23. září 2025
v 18:00**
Malý sál – 1. patro
KC Golf Semily



Vstupné: 150 Kč dospělí, děti/zdarma

Po představení vás rádi pozveme
na malé pohoštění a neformální setkání. **Těšíme se na vás!**



Představení vzniklo za podpory nadace Život umělce.
Akce se koná pod záštitou radní pro sociální věci Libereckého kraje
Bc. Anna Provažníková a za finanční podpory Libereckého kraje.



SOKOL PONIKLÁ #BEACTIVE

SPOLU V POHYBU



(O)TUŽME SE!

25. 9. 2025 OD 17 HOD

**PŘIJĎTE SI SPOLEČNĚ ZACVIČIT, VYZKOUŠET
NÁRADÍ A ZASOUTĚŽIT DO PONIKELSKÉ TĚLOCVIČNY.**

**DOPORUČUJEME SPORTOVNÍ OBLEČENÍ A BOTY DO TĚLOCVIČNY
S SEBOU.**

Taneční lekce pro dospělé 2025

Začátečníci, věční začátečníci,
přátelé společenského tance,
pojdte tančit s námi!

Kdy?
18:00 - 21:00

Kde?
Kantýna Poniklá

24. 10. - pátek
31. 10. - pátek
7. 11. - pátek (prodloužená lekce)
14. 11. - pátek
21. 11. - pátek
28. 11. - pátek (prodloužená lekce)

Jak?
V neformálním oděvu
V obuvi vhodné pro tanec

Kudy do toho?
V případě zájmu se ozvěte na
rena.jindrova@seznam.cz
Lze se účastnit i jednotlivých
lekcí

S kým?
Taneční lekce vedou
Tomáš a Renata Jindrovi

Vstupné dobrovolné
Drobné občerstvení zajištěno

NOVÁ OPATŘENÍ KE KONTROLE AUTOMOBILOVÉ DOPRAVY V KRKONOŠÍCH

Krkonošský národní park (KRNP) je jedním z nejkrásnějších a zároveň nejnavštěvovanějších chráněných území v Evropě. S rostoucím počtem turistů se zvyšuje i počet automobilů, což negativně ovlivňuje nejen klid a krásu zdejší přírody, ale také zážitek samotných návštěvníků.

Ochrana Krkonoš má dlouholetou tradici a zákon o ochraně přírody a krajiny již přes 30 let omezuje vjezd na území národního parku. V posledních letech však doprava dosahuje kritické úrovně. Moderní technologie, jako jsou monitorovací kamery, představují účinné nástroje, jak může Správa KRNP lépe sledovat a regulovat neoprávněné vjezdy. Snažíme se minimalizovat zbytečné a nelegální vjezdy po parku a zároveň chránit klidové území, které je domovem vzácných druhů rostlin i živočichů.



Proč je nadměrná doprava problém?

Příroda Krkonoš je křehká a citlivá na všechny vnější vlivy. Intenzivní automobilová doprava má mnoho negativních dopadů, mezi něž patří:

- ▶ hluk, emise a znečištění
- ▶ ničení cest a eroze zhoršující kvalitu turistických tras
- ▶ nebezpečí nehody a zranění či smrti lidí i zvířat
- ▶ nebezpečí nehody s následným únikem toxických látek
- ▶ snížený zážitek ostatních návštěvníků hor

Nový telematický monitorovací systém

Správa KRNP přistupuje k modernímu řešení – zavedení telematického monitorovacího systému. Tento systém pomůže efektivněji kontrolovat dodržování pravidel pro vjezdy do parku a ochranu nejceněnějších oblastí.

Systém funguje na principu kamer, které zaznamenávají registrační značky vozidel. Kamery jsou instalovány na frekventovaných vjezdech do národního parku. Pokud se v záběru objeví vozidlo, kamera zaznamená jeho RZ. Data jsou následně analyzována a neoprávněné vjezdy postupně postihovány. Tento krok není zaměřen proti návštěvníkům ani místním obyvatelům, kteří pravidla dodržují, ale k efektivnímu vymáhání pravidel a snížení tlaku na přírodu i její milovníky.

Kdo může do parku vjet?

Na území KRNP platí přísná pravidla pro vjezdy. Vjet mohou pouze:

- ▶ obyvatelé s trvalým pobytem (k místu bydliště a zpět),
- ▶ majitelé a nájemci nemovitostí
- ▶ zaměstnanci a podnikatelé, kteří v parku pracují (do místa zaměstnání a zpět),
- ▶ zásobovací a servisní služby,
- ▶ ubytovaní hosté (pouze k ubytovacímu zařízení a stejnou trasou zpět)
- ▶ složky Integrovaného záchranného systému, Horská služba či Správa KRNP, armáda, policie, správci sítí...

Ostatní mohou vjet pouze po udělení výjimky Správou KRNP. Stejně tak do klidových území KRNP je kromě v zákonně vyjmenovaných subjektů vjezd možný pouze na základě výjimky ze zákona.

Jak to ovlivní návštěvníky?

Pro většinu turistů se nic nemění. Doporučujeme využívat parkoviště v ochranném pásmu národního parku a na výlet vyrazit pěšky, na kole nebo hromadnou dopravou. Tato opatření pomohou nejen přírodě, ale i vám samotným – zážitek z Krkonoš vám nebude rušit hluk a zápach aut.



Podrobnější informace najdete na <https://vjezd.krnap.cz>



PILOTNÍ ZÁSADY NAD HORNÍ HRANICÍ LESA POMOHOU ENDEMITNÍMU VŠIVCI

Správa Krkonošského národního parku (KRNAP) se po podrobné odborné debatě rozhodla přistoupit k sérii pilotních managementových zásahů nad horní hranicí lesa, které mají za cíl ověřit v situaci probíhající změny klimatu některé nové přístupy v péči o ohrožená tundrová společenstva, především s cílem pomoci zachovat populaci endemické kvetoucí rostliny všivce krkonošského, který kromě Krkonoš nikde jinde nenaleznete.

„Dlouhodobý monitoring ukazuje, že krkonošská tundra vlivem klimatické změny, spadu dusíku a dalších faktorů postupně mizí unikátní druhy rostlin jako je právě všivce krkonošský. Pomoc takovým rostlinám by nemusela být v principu složitá – občasná seč či pastva omezují v rostlinných společenstvech dominanty a tím vytvářejí prostor pro drobnější a často ochrannářsky významné rostliny. Dlouhodobá pastva velkých býložravců například prospívá zachování tundry v severní Evropě. Jde nám tedy o časově i prostorově omezený experiment, jehož cílem je ověřit možnosti cílené obnovy stanovišť ohrožených druhů rostlin v krkonošských podmínkách v situaci probíhající změny klimatu,“ vysvětluje odborný garant zásahů Stanislav Březina.

Jedná se o pečlivě připravený a mezi našimi vlastními i externími odborníky intenzivně diskutovaný experiment, který v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny i platnými Zásadami péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo míří k ochraně konkrétního ohroženého druhu a navazujícího rostlinného společenstva, který také jednohlasně schválila vědecká sekce Rady KRNAP.

Pilotní zásahy proběhnou na třech lokalitách roztroušených v tundře západních Krkonoš na celkové ploše 0,33 ha. Práce budou zahrnovat seč, hrabání stařiny s odklizením biomasy a výřez náletových smrků a borůvky.

Na pilotních lokalitách budou botanici Správy KRNAP následně sledovat především reakci všivce krkonošského na provedené zásahy, ale také celkové změny ve společenstvu vyšších rostlin, lišejníků a mechů. Získaná data pomohou vyhodnotit dopad zásahů a případně upravit další postup péče o krkonošská tundrová stanoviště.

„Chceme být důslední v ochraně přírody, ale také otevření novým, vědecky podloženým přístupům. Pilotní zásahy nám umožní ověřit, co může být skutečně přínosné pro dlouhodobé přežití unikátních horských druhů rostlin. Mnohé jsou podobné jako všivce krkonošský předměty ochrany KRNAP a jsou chráněny českým i evropským právem, máme proto povinnost konat.“ dodává ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch.

text: Radek Drahný

bienále

BUDIŽ STÍN! 2025

5. ročník samozvané národní přehlídky stínových divadel

3. až 5. října 2025 v Poniklé
v Kantýně a školním kině

vystoupí přes 20 ochotnických
a profesionálních loutkářských souborů
program bude upřesněn ve druhé polovině září

KRKONOŠSKÉ PODHŮŘÍ UKRÝVÁ MALEBNÁ ZÁKOUTÍ. OBJEVTE JE!

Kontrast drsných, nevlídných vrcholů hor a malebné, laskavé krajiny pod nimi nejlépe cítíme v krkonošském podhůří. Tam, kde chladné a nehostinné hřebeny přecházejí v barevné louky a úrodná pole, kde se dravá horská voda mění v klidné řeky, a ostrá, klikatá linie cest se zvlíno do jemných obloučků, najdeme podkrkonošské obce a města pulzující životem. Místní lidé uchovávají tradice Krkonoš, aby nezůstaly jen vzpomínkou. Pečují o krajinu, vdechují život řemeslům a sdílí lásku k horám, které jsou jejich domovem. Pojd'te na výlet k sousedům, do míst, kde Krkonoše začínají. Najdete tu klid a příběhy zapsané do duše regionu.

VÍCHOVÁ NAD JIZEROU OKOUZLILA I FRANTIŠKA KAVANA

Obec Víchová nad Jizerou šplhá z údolí řeky Jizery po stránách až za krásnými výhledy na panorama západních Krkonoš. Vždyť spodní část obce, kterou většina z nás projíždí po hlavní silnici ve směru na Harrachov, dělí od té vrchní 200 výškových metrů. Neukrývá mnoho atrakcí, ani památek, ale uchovává velmi příjemná přírodní zákoutí, která okouzila i jednoho z nejvýznamnějších českých krajinářů, Františka Kavána.

Víchovská stezka za Kavánovými obrazy

Ve Víchovské Lhotě, jedné z částí Víchové nad Jizerou, se narodil významný český krajinář, akademický malíř František Kaván. Rodná krajina krkonošského podhůří okouzila jeho duši a inspirovala ho k výjimečným dílům. Na plátna svých obrazů ji zachytil v mnoha podobách, jedno ale jeho obrazy spojuje. Atmosféra poklidného a vlídného venkova. Pojd'te si i vy užít harmonii cest líně se táhnoucích přes pole a louky i odhodlaně šplhajících k siluetě západních Krkonoš. Stezka je v terénu značena červeno-žluto-modře. Na každém panelu najdete plánek trasy. Pozor, některé panely jsou oboustranné. Celá trasa měří 11 km, vede po širokých cestách a je vhodná i pro cyklisty.

Zarostlá místa Kavánových obrazů

Navštivte stálou obrazovou galerii v krajině. Dopřejte si možnost vidět malířovo dílo zasazené přímo do míst, která ho k tvorbě inspirovala. Na trase uvidíte celkem dvanáct reprodukcí Kavánových děl. Jsou umístěny v dřevěných rámech na nakloněných stojanech. Působí, jako kdyby to byla jen chvíle, kdy malíř udělal poslední tah štětcem, než se uložil k odpočinku do trávy opodál, aby obraz nechal na sluníčku doschnout. Podívejte se na krajinu za obrazem. Užasnete, jak se dokáže v průběhu jednoho století proměnit. A právě v tento okamžik pochopíte mistrovství, s jakým ji dokázal František Kaván přenést na plátno. Zasněte se na chvíli a přeneste do Krkonoš přelomu 19. a 20. století.

Chcete-li se o autorovi, jeho obrazech i životě dozvědět více, pojd'te si v informačním centru Jilemnice brožuru Zarostlá místa Kavánových obrazů. Každému obrazu, který na trase uvidíte, je

v ní věnována jedna strana. Připomíná také jeho básně i způsob života v dobách, které jeho obrazy zachycují.

Trasa není v terénu značena, povedou vás šipky na jednotlivých zastaveních. Začíná tady: <https://mapy.cz/s/najoduluz>

Houpačka břízka

V nejvyšším bodě trasy, na Studeném vrchu, stojí osamělá bříza. Poskytla domov i jméno jedné z Houpaček z hor.

Houpačky z hor vznikají díky zkušeným arboristům, profesionálům pečujícím o stromy. Pracují v korunách stromů, které zdobí krajinu a z jejichž koruny je na ni zase úplně jiný pohled. Houpačka je důvodem na takovém místě na chvíli zastavit, zažít stejné okamžiky radosti, jako oni, zavěšení nad zemí, vysoko od problémů, slunečním paprskům blíž. A dopřát si čiré potěšení z něčeho tak prostého, jako je zhoupenutí.

Proto ve svém volném čase umísťují houpačky do krajiny – celkem už jich po horách i pod nimi visí čtrnáct. Každá houpačka má svůj příběh, svého kmotra a citát vygravírovaný do spodní části sedátka. Najděte si na webu jejich mapu a hned máte cíl dalšího výletu.

HORNÍ BRANNÁ UKRÝVÁ ODKAZ RODU HARRACHU I J. A. KOMENSKÉHO

Centrum nejrozlehlejší obce Libereckého kraje najdete v dólíku mezi nevysokými vrchy, její území se ovšem rozbíhá i přes ně, horám na dosah a na dohled. Do historie Horní Branné zasáhly významné osobnosti českých dějin a zanechaly tu stopy na první pohled zřejmé, i ukryté v příbězích a krajině. Odhalte je v našem vyprávění a přesvědčte se o nich při procházce místem, kde se lidem dobře žije.

Hrabě Harrach a první lyže

Na rozkaz hraběte Jana Harracha byly do Čech z Rakouska dovezeny dva páry dřevěných lyží, aby usnadnily lesním dělníkům pohyb zasněženou krajinou. Po jejich vzoru pak byly právě v Horní Branné (a Dolních Štěpanicích) vyrobeny historicky první domácí lyže. Jen o tři roky později vznikl Český krkonošský spolek Ski v Jilemnicích a začala se psát historie lyžování v Krkonoších.

Horní Brannou si také příslušníci rodu Harrachů vybrali jako místo svého posledního odpočinku. Vzácná a po

architektonické stránce neotřelá stavba Hrobky svatého kříže uchovává jejich ostatky dodnes. Naproti ní stojí budova harrachovského špitálu, který nechal hrabě Alois vybudovat pro své služebné, aby měli kde důstojně strávit stáří. Tomuto ušlechtilému účelu slouží dodnes, jako dům s pečovatelskou službou.

Jan Amos Komenský v hornobranském zámku

Hned několikrát zavítal do Horní Branné učitel národů. Naposledy v roce 1628, aby se tu setkal s dalšími exulanty a spolu s nimi a skupinou českých bratří se vypravil na cestu do polského Lešna. Tyto události připomíná Památník J. A. Komenského, malé muzeum v hornobranském zámku. Ten stojí téměř nenápadně v samém srdci obce a sotva byste při pohledu na něj odhalili, že býval honosným sídlem o dvou patrech. Určitě ale odhalte expozici Život pod horami v jeho přízemních prostorách. Povpráví vám o významných držitelích panství i řemeslech, která místním přinášela obživu. Pozor ale na fakt, že expozice je přístupná pouze po předchozí domluvě, a to od května do října. Rezervaci je třeba provést na tel. 734 722 632.

K rybníkům na naučnou stezku U mlejna

Zámecká cesta, ideální k procházce i projíždce na kole, vás povede až k obci Martinice v Krkonoších. Rybníkům, které jsou cílem vašeho výletu, se proto neřekne jinak než Martinické. Nejsou rozlehlé ani významné, je u nich ale skutečně krásně. Voda tu šeptá něžnou ukolébavku, vážky poletují v houpavém tanci a houby voní podzimem.

Vede kolem nich lesnická naučná stezka U mlejna. Vypráví o péči, jakou vyžaduje les, ale vysvětluje také funkci jednotlivých rybníčků i jejich občas zvláštní názvy. Půjdete po ní lesem, do kterého odbočíte pro borůvky i houby. U největšího rybníka jsou lavičky, na kterých se krásně svačí, i ohniště, které můžete využít a posedět chvíli na slunci za písňe vody a lesa.

Zpět do Branné se můžete vrátit stejnou cestou, nebo si trasu protáhnout až do Martinic a pak zkrátit díky pravidelnému vlakovému spojení, které vás do Branné svezí.

Alena Cejnarová
Destinační společnost Krkonoše



DOMÁCÍ HOSPIC 14 POMOCNÍKŮ



5 LET HOSPICE 14 POMOCNÍKŮ

Domáci hospic 14 pomocníků působí od roku 2020 na Semilsku. Jeho posláním je pomáhat lidem s nevléčitelným onemocněním prožít závěr života doma – v prostředí, které znají, obklopeni svými blízkými. Tým zdravotních sester, lékařů, sociální pracovníce, psychoterapeutky a duchovního poskytuje odbornou péči, podporu rodinám. Letos v září hospic slaví pět let od svého založení. Při této příležitosti se ředitelka Marie Zahrádková ohlíží zpět a děkuje všem, kdo na této cestě stáli po boku hospice.

Vážení a milí čtenáři, letošní září je pro nás v Domácím hospici 14 pomocníků výjimečné – slavíme pět let od chvíle, kdy jsme poprvé vyrazili na cestu, která pro nás všechny znamenala velkou výzvu – začali jsme poskytovat domácí hospicovou péči. Pět let, během kterých jsme mohli stát po boku desítek rodin v jejich nejtěžších chvílích. Pět let, kdy jsme se učili, rostli, překonávali překážky a znovu a znovu si připomínali, proč tuto práci děláme.

Od prvních dnů jsme cítili velkou přízeň a podporu. Děkujeme přátelům, dobrovolníkům, dárcům i partnerům, kteří stáli při nás – radou, skutkem, finanční pomocí i prostým povzbuzením. Bez vás by hospic na Semilsku nebyl tím, čím je dnes. Každý dar, každé podané slovo, každá ochota pomoci se stala součástí našeho společného příběhu.

Na začátku jsme byli nezkušení, v mnohém možná i trochu naivní. Spoustu věcí jsme dělali poprvé – od samotného provozu přes první osvětové a benefiční akce až po oslovování dárců a hledání způsobu, jak otevřeně mluvit o umírání. Každý krok nás formoval – jako jednotlivce, jako tým i jako organizaci.

A přesto, že se za těch pět let mnohé změnilo, jedno zůstalo stejné – touha přinášet naději. Naději tam, kde se na první pohled zdá, že už žádná není. Naději jako smysl každé společně prožité chvíle, jako dar, který uzdravuje vztahy. Jako tichou jistotu, že všechno má svůj čas. Čas rození i umírání, čas plakat i smát se, čas truchlit i radovat se (srov. Kazatel 3).

Když jsme začínali, přišli za námi přátelé a bez váhání nám nabídli pomoc. Potkávali jsme lidi, kteří si o nás možná mysleli, že jsme blázní – že s holýma rukama to nemůžeme zvládnout. Ale zároveň se objevili první dárci, kteří naši myšlenku okamžitě podpořili. Na úřadech nás vítali s otevřeností, i když často s dodatkem: „To je skvělé, ale hlavně po nás nechtějte peníze.“ Zkušenější i začínající nám dávali rady – někdy velmi cenné, jindy protichůdné.

A pak přišla jedna paní. Vyprávěla, jak jí před lety umírala čtyřicetiletá dcera. Jak tehdy toužila po pomoci domácího hospice, ale žádný tu nebyl. Na závěr tiše řekla: „Od té doby se modlím, aby tady jednou byl.“

V takové chvíli z vás spadnou všechny štítky, očekávání i nevyžádané rady. Vráťte se k samotnému počátku – k touze přinášet naději. A uvědomíte si, že tento hospic není „náš“. Je vymodlený. A v tom je obrovská svoboda. A hluboká radost.

A to bych chtěla popřát i vám – abyste skrze naději a vděčnost nacházeli opravdovou radost a pokoj. Ať vás v každé životní situaci provází jistota, že na nic nejste sami.

I náš hospic stále roste, učí se a hledá nové cesty, jak poskytovat péči co nejlépe. Bez podpory a důvěry vás, našich přátel a dárců, by to nebylo možné. Děkujeme, že jste s námi – a že díky vám můžeme přinášet naději tam, kde je nejvíc potřeba.

Marie Zahrádková, ředitelka domácího hospice

Srdečně vás zveme na divadelní představení, které pořádáme u příležitosti

5. výročí Domáciho hospice 14 pomocníků.

O SMRTI JEN DOBRĚ

Hrají: Dáša Heiland Trávníčková, Matěj Tauš
Režie: Michal Sopouch

**23. září 2025
v 18:00**

**Malý sál – 1. patro
KC Golf Semily**

Vstupné: 150 Kč dospělí, děti zdarma

Po představení vás rádi pozveme na malé pohoštění a neformální setkání. Těšíme se na vás!

Liberecký kraj

Představení vzniklo za podpory nadace Život umělce. Akce se koná pod záštitou radni pro sociální věci Libereckého kraje. Bc. Anna Provazníková a za finanční podpory Libereckého kraje.



KASTRACE KOČEK NENÍ TRÁPENÍ, ALE ZODPOVĚDNÉ CHOVÁNÍ

Taky si myslíte, že kastrovat kočku je zbytečné? Ani není vaše, odněkud se přitoulala a její koťata se stejně časem ztratí nebo je přejede auto. Kočky se ve vašem okolí objevují a zase ztrácí, takže se vám to nechce řešit? A nebo se koťata prostě zbavíte „jiným způsobem“? Určitě nikomu z vás neuniklo, že doba pokročila do 21. století a to, co dělali naši rodiče nebo babičky, už jde dělat trochu jinak. Bez námahy a zbytečného utrpení. Pojdme se na to společně podívat.

Kočky jsou v České republice dlouhodobě přemnožené. To je fakt, který je lehce dohledatelný všude na internetu. A není to matka příroda, kdo může za přemnožení koček, ale především nezodpovědnost a lhostejnost člověka. Kočka je domestikované zvíře, které si k sobě člověk kdysi připoutal, aby jeho obydlí zbavovala myši. Vlivem pravidelného krmení a bydlení poblíž lidských příbytků se kočka množí až třikrát do roka. V každém vrhu bývá kolem šesti koťat. Protože lidé už neví, jak se zbavit takového množství nových přírůstků, jsou rádi, že je udají „do dobrých rukou“. Často ve věku, kdy by kotě mělo být ještě u kočky, protože se o sebe samo nepostarají. Lidé si neověřují, jestli mají noví majitelé vhodné zázemí pro kotě. Taková koťata se pak potulují po okolí, hledají něco k snědku nebo místo, kam se schovat. Na jejich pouti je většinou přejede auto nebo umírají hladu. Roznáší spoustu nakažlivých nemocí. Podle statistik se každé druhé rozdané kotě ocitá na ulici nebo v útulku. Útulky přijmou každoročně 35 000 nových koťat. Často ve zuboženém stavu. Napadlo vás někdy, že by mezi nimi mohlo být kotě vaší kočky nebo vašeho kocoura? Nebo je vám jedno, kde vaše kotě skončilo? Každý, kdo podomácku množí kočky, nechtěně přispívá ke zhoršující se situaci přemnožení koček v našem okolí. Kočky představují i ekologické riziko, protože masově likvidují zpěvné ptactvo, ještěrky a další drobné živočichy.

Chtěli byste, aby se to změnilo? Existuje velmi účinná metoda, která by situaci kolem koček dokázala vyřešit. Pravda, vyřešit je možná moc idealizované slovo. Dobře, tak alespoň výrazně zlepšit. Jenže to naráží na lidskou hloupost, nesmyslné pověry a hlavně lhostejnost. Řešením by byla ochota lidí nechat svoje kočky a kocoury kastrovat. A právě ta ochota je problém číslo jedna. Přitom kastrace koček s sebou nese řadu výhod. První z nich je finanční. Kastrace je jednorázová záležitost, která vychází levněji než náklady na další a další vrhy koťat. Kastované kočky a kocouři se tolik netoulají, takže se eliminuje jejich „ztrácení“. To totiž většinou znamená, že je při jejich toulkách za milostným dobrodružstvím srazilo auto nebo zastřelil myslivec. Místo toulání se drží u domu a vě-

nují se chytání myši. Kastrace funguje i jako prevence před nádorovými onemocněními u koček i u kocourů. Kastovaná kočka žije v průměru dvakrát déle než nekastovaná, protože její tělo není sužováno neustálými porody. A co je největší benefit: kastovaná zvířata se nemnoží. Úplně odpadá starost a nervy s každoročním rozdávaním koťat. Už vás nebaví každoročně trávit čas na inzertních portálech a telefonáty se zájemci, kteří pak stejně odřeknou? Pak je kastrace řešením i pro vás. Jednoduchý zákrok, který provádí veterinář. Všechny léky se můžou aplikovat injekčně, takže se člověk nemusí o nic starat. Pár samovstřebatelných stehů, kočka se do druhého dne prospívá v teple a je to. Topení nebo jiné usmrcování koťat je v rozporu se zákonem na ochranu zvířat proti týrání (246/1992 Sb.). Při jeho porušení hrozí trest odnětí svobody až na 2 roky. Stejně tak i opuštění zvířete s úmyslem se ho zbavit je trestný čin, například ho nechat v krabici na poli nebo v lese.

Nechat kočky dělat, co chtějí nebo spíš co od přírody musí, není úplně zodpovědný přístup. Naštěstí si to spousta lidí dnes už uvědomuje a kočky kastrují. Dokonce i ty, které jim nepatří a chodí se jen krmit na jejich zahradu. Každý, komu na zvířatech jen trochu záleží, by se měl snažit, aby se neúnosná situace kolem koček změnila. Jak? Hlásit každý nález bezprizorní kočky na obecním úřadě. Obec má povinnost se o toulavé zvíře postarat. Najít bezbranné kotě nebo zraněnou kočku a mávnout nad nimi rukou je jednoduché. Ale zajistit, aby o ně bylo postaráno, je pravé hrdinství. Důležité je také jít příkladem a mít svoje kočky a kocoury vykastované. Je to známka zodpovědnosti a respektu nejen vůči kočkám, ale i vůči našim sousedům. Nikdo nechce poslouchat kočičí vřikání pod okny. Nikomu se nelíbí kočičí hovínka v záhonech. Přestaňme trpět středověké praktiky a výmluvy typu „nechceme kočku trápit kastrací“. Kočky jsou trápeny především lidskou leností a pohodlností. Pojdme to společně změnit.

Irena Balcarová



BEZPEČNĚ NA VÝLET DO PŘÍRODY

Pobyt v přírodě patří mezi nejoblíbenější formy odpočinku. Ať už vyrážíme na rodinný výlet, víkendovou túru do hor nebo jen na procházku do lesa, většina z nás očekává klid a zážitky, nikoli nepříjemnosti. Přesto se příroda umí během chvilky změnit – a z bezstarostného dne může být rázem nouzová situace. Proměnlivé počasí, silný vítr, bouřka nebo jen obyčejná nepřipravenost mohou vést k potížím. Proto je důležité myslet dopředu a vědět, jak se chovat, aby rizika byla co nejmenší.

Ještě než vyrazíme, zkontrolujme si předpověď počasí. Sledování radaru a výstrah od Českého hydrometeorologického ústavu je jednoduchý a účinný způsob, jak se vyhnout rizikovým podmínkám. Pokud je hlášena silná bouřka nebo výstraha na vichřici, je na místě výlet raději odložit. Pokud už máme cestu naplánovanou, informujme někoho blízkého o naší trase, předpokládané době návratu a cíli cesty – může to být rodina, přátelé, ale třeba i recepce hotelu. V případě, že se z výletu nevrátíme včas, je to zásadní vodítko pro záchranné složky.

Doporučuje se také mít v mobilním telefonu aplikaci Záchranka. Tato bezplatná a ověřená aplikace umožňuje nejen rychlé spojení se zdravotnickou záchrannou službou, ale zároveň odesílá naši přesnou polohu.

Co se týče vybavení, rozhodně se nevyplácí spoléhat jen na to, že „nějak to dopadne“. I na krátký výlet se vyplatí vzít si s sebou nabitý telefon, základní lékárničku, dostatek tekutin, pláštěnku, náhradní oblečení a energetickou svačtinu. Pokud se pohybujeme mimo značené cesty, přibalme i mapu nebo off-line navigaci. Nezapomeňme ani na čelovku nebo baterku – změna počasí nebo zpoždění na trase může způsobit, že se budeme vracet za tmy.

Silný vítr je podceňované riziko, které může mít vážné následky. Pokud meteorologové varují před nárazy větru, doporučuje se výlet výrazně zkrátit, případně ho zcela zrušit. Při vichřici, tedy větru o rychlosti přes 75 kilometrů za hodinu, může docházet k lámání stromů, pádu větví, strhávání střechních krytin nebo drátů elektrického vedení. Pokud nás silný vítr zastihne venku, držme se dál od stromů, nestůjme pod staršími budovami ani u nestabilních konstrukcí. Na horách se nepouštějme na hřebeny, kde vítr dosahuje největší síly, a sledujme pokyny horské služby. Nejbezpečnějším útočištěm jsou pevné budovy, u kterých není narušena statika. Rozhodně se neschovávejme v altáncích nebo pod stromy, ty mohou při větru představovat smrtelné nebezpečí.

Bouřka je dalším jevem, který může v přírodě zaskočit i zkušené turisty. Pokud se blíží, nečekejme, až začne pršet – důležitým varováním jsou blesky a hromy. Mezi zábleskem a hřměním lze přibližně spočítat vzdálenost bouřky (tři sekundy znamenají asi jeden kilometr). Pokud je bouřka blíž než tři kilometry, je čas najít bezpečné místo a zůstat v úkrytu alespoň do doby, kdy bude vzdálena přibližně deset kilometrů.

Jakmile nás bouřka zastihne mimo budovu, snažme se vyhnout otevřenému

terénu, vyvýšeným místům, osamělým stromům, kovovým konstrukcím a vodním plochám. Nikdy se neschovávejme pod převisy skal, ve stanech, krmelcích nebo autobusových zastávkách – neposkytují žádnou ochranu. Nepřenášejme kovové předměty, netelefonujme. Nejbezpečnější je úkryt v nízkém a hustém lese. Pokud jsme na volném prostoru nepokračujme v chůzi, skryjme se v terénní prohlubni nebo příkopu v podřepu s nohama u sebe a rukama na kolenou. Pokud jsme ve skupině, rozešteme se na několik metrů.

Základem bezpečného chování v přírodě není mít strach, ale být připraven. Vědomosti, správné rozhodování a včasná reakce jsou tím nejlepším vybavením každého turisty. I krátká vycházka může skrývat nečekaná rizika – ale pokud víme, co dělat, může se každá situace zvládnout v klidu a bezpečně. A pokud se přesto dostaneme do potíží, neváhejme požádat o pomoc – volejme tísňovou linku 150 nebo 112.

Nezapomeňte!

Šťěstí přeje připraveným!

**Alena Sládková,
HZS Libereckého kraje**

XIV. TULÁČKOVY SLAVNOSTI

Inspirací nám bude

Jaroslav Šír

olympionik a nekompromisní sportovec

27. 9. 2025

TULÁČKOVA NÁVES

PONIKLÁ

- 13:00 | Zahájení slavností
- 13:15 | Z historie biatlonu - Josef Trojan
- 14:15 | Živé obrazy z olympijského závodu 1948
- 15:15 | Celý život na lyžích - ze života Jaroslava Šíra
- 16:15 | Písničkářka Anežka Kočárková
- 16:45 | Pindour - ponikelský punk
- 17:15 | Ornament - folk-rocková kapela

VSTUPNÉ ZDARMA | OBČERSTVENÍ HOJNÉ

pořádá Kabinet kerконоšské slovesnosti